

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos betűsor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitókortóra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, július 9.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérelkek: Diplomás koldusok.
Magyarosító baptisták.
Pestmegye és az aradi átirat.
A kőművesek bérmozgalma.
Ügyvédek gyűlése.
Fogadásból kétszáz korona pénzbüntetés.
Az aradi rejtélyes gyilkosság.
Megszóktott aradi iparosok.
Egy gyilkosság, amit nem követtek el.
A csatornaművek kibővítése.
Az ember és a csomópont.
Széchenyi pása levele az aradi mérnökökhöz
Maugra és Solymosi.
A szép „Helén” szerencsése.
Egy válpör izgalmai.
Tárca: Utóvirágzás. Irta: Benda Jenő.
Regény-Csarnok: Hipnózis. Irta: Hardy I. D.

Diplomás koldusok.

Arad, július 8.

A középiskolai oktatás nagy gépezete kitűnően működik. Felül teletömik minden esztendőben elsőosztályos diákokkal, alul pedig hullik kifelé az érett ifjúk ezernyi tömege. Egy pillanatig tévőzva állanak a vadonutaj érettségi bizonyítvánnyal kezükben, mint a kis csirke, amely fölött most pattant meg a tojás héja, azután szerterebbenek az élet millió utjain: neki az idegen nagy világnak, a csalódásnak.

Az a rendszerzetelenség, az az aránytalanság, amely minden dolgunkat, egész

állami életünket jellemzi: itt sem hazudtolja meg magát. Hiszen mi vagyunk az az ország, amelynek a népe jórésztben fakalyibában lakik, együtt a disznaival és tehenével, de amely negyven millióért épít országházat. Nálunk kap háromszáz forintot a néptanító, aki harminc éven át nevel nemzedékeket és százezer koronát az a lónevelő, akinek a lova elsőnek fut be a Szent Istvánnapi versenyen. Nálunk kerül ki minden esztendőben néhány ezer ifju az érettségi vizsgálat alól, amíg odalent a mélységekben a népesség fele írni, olvasni nem tud. Az egyik fele diplomás, a másik fele analfabéta. Kell-e ennél pompásabb elosztás?

Hogy társadalmunk képtelen elviselni azt a rengeteg tömeget, amely existenciáját a szellemi munkára alapítja, az hovatovább nyilvánvalóvá lesz. Régesrégén elértük már e tekintetben a telítettség fokát; ami ezután következett, az már mesterséges és erőszakos küzdelem a munkamegosztás törvényeivel, amely előbb-utóbb katasztrófához juttat bennünket. A munkás proletáriátus fekélyét egy századon keresztül is viseli az életerős társadalmi test, de a szellemi proletárság pusztítása rohamos. Mert a szellemi proletáriátus igényteljes és mindent hamarabb és könnyebben képes fölázdozni, mint igényeit. A diplomás csalókat, sikasztókat, tolvajokat, akikkel az utóbbi

időben mind sűrűbben találkozunk a napi bünkrónika rovataiban: nem a véletlen szeszélye veti a főszinre, hanem a törvényes kényszerűsége a társadalmi életnek és nem kell Malakiás próféta jóstehetségével birnia, aki megjövendölje, hogy ezek az előkelő bűnesetek nem sok idő múlva a mindennapi általánosságot fogják képezni a kriminalisztikában.

Mit fog csinálni, és mire készül az a pár ezer ifju, aki most boldogan szorongatja a képesítő érettségi bizonyítványt? És azok a folyton szaporodó ezerek akik jövőre, két év múlva és azután hullanak ki éretten a középiskola rostájából? Apáik munkájához vissza nem térhetnek, mert hisz legnagyobb részét éppen azért látta el tudományos képesítéssel az apja, mert a saját munkakörében nem látott tisztességes megélhetést a fiának. Hát mit csinál? Ügyvédnek megy? Lehet szerencsés, de a dolgok törvényszerűsége immár a napi kenyeret sem biztosítja az ügyvédnek. Orvosnak megy? A városok tömve vannak orvos-proletárokkal, a falvakban pedig az igavonó állat fáradozása mellett is a legnyomorúságosabb az orvos élete, mert a baromi sorban élő irástudatlan nép a kuruzslót eleibe helyezi az orvosnak. Mérnöknek megy? Hol van nálunk gyáripár, a fejlett gazdasági élet, amely a mérnök keresetét biztosítja. Közigazgatás? Államszolgálat? A hivatalok tulontul tömve évtizedekre. Magánhivatal? A legmagasabb

TÁRCA

Utóvirágzás.

Irta: Benda Jenő.

Tóthné haragosra vált arccal jött ki Cecil kisasszony szobájából. Az ajtót is kissé hangosan tette be maga után.

Délután aztán ilyenformán adta elő az esetet barátnéjának, Kormosnének, aki csak egy pár percre szaladt át hozzá:

— Nem is hinnéd, édesem, — mondogatta Tóthné — ráadásul még ő haragudott meg. Ő — én rám. És miért? Én csupa jószándékból beszéltem. A leány itt lakik nálam már esztendő óta, hát nem úgy nézi az ember, mint idegent, hanem érdeklődik iránta. Karácsonykor mult kilenc éve, hogy hozzám költözött. Akkor halt meg édesapja, úgy maradt, mint az ujjam, egy kis öröksége volt, annak a kamatjából éldegélt. Negyven vagy ötven forintot kaphat havonként. Hát ilyen egyedül való leány csak hálás lehet, ha akad valami asszonyféle, aki párját fogja. Nem igaz?

Kormosné mondani akart valamit, de csak sűrű fejbölgintgatásokkal adta jelét annak, hogy teljesen egyetért barátnőjével.

— Nem mondom, nem is lehetett kifogásom ellene, egész az utolsó időkig. Jószívű leány, sokszor megsegített, ha megszorultam. Mert lelkem, ennek mindig volt egy kis pénze, számítva élt, meg is takarított valamit. Kará-

csonyra pedig mindig meglepett valamivel. Legutóljára hat-terítékű uzsonna abroszt vett hat kézi kendővel. Halványkék színű, sötétkék mintával. Láttad már, ugy-e?

— A multkor, amikor...

— Persze, hogy láttad. Hát nem is volt mit panaszkodni ellene. Hanem az utolsó időben egész megváltozott. Azóta, hogy azt az embert ismeri. Gábort, azt az elcsapott jegyzőt, vagy mifélet, aki most itt irnokoskodik a törvényszéknél. En nem tudom, mit kapott azon az emberen. Még azt se hiszi el róla, hogy iszákos. Pedig egész arca, szeme, lehellete elárulhatná. Irtozatos ember. Ez a bitang persze szemet vetett a leány kis pénzecskéjére, a leány meg hisz neki. Az ember azt hinné, érett leány, nem süldő, növendék-leány, hogy bolondokat csináljon. Oszt' itt van, lám, gondolkozás, megfontolás nélkül oda dobja magát a legelső jöttmentnek.

Kormosné hallgatásra kárhóztatva feje bölöngatásával adta jelét rosszalásának és megbotránkozásának.

— Én jóakarattal figyelmeztettem, hogy vigyázzon magára, ez az ember ilyen, meg amolyan. Neki így jó, békés élete van, a kis pénzéből holtig éhet gondtalanul. Ha összekeverül azzal a gonosz, iszákos emberrel, pokol lesz az élete. Az csak a pénze után vágyik, addig hizeleg, amíg ezt megkapja.

Kormosné mind a két kezével egyszerre legyint egyet: persze, hogy úgy van!

— Azt mondják, durva, vakharagu ember,

az első felesége is azért hagyta ott, mert kegyetlenül verte. Beszélhetsz annak a leánynak. Egy darabig szólanul hallgatott, az ajkszéleit olyan keskenyre szoritotta össze, mint a kés foka. Azután elöntötte az indulat és nekem támadt. Hogy az az ember az ő vőlegénye, ne sértgessem. Hagyjak békét az ő dolgának, mit avatkozom bele. Nekem ahoz semmi közöm. Nyomban a faképnél is hagytam. Bánom is én. Mit csinálsz? Köss a nyakadba egy követ és ugorj a kutba, ha úgy tetszik. Nekem úgy is jó!

A leány pedig, mikor délelőtt Tóthné magára hagyta, biába fogott ehez, ahoz, egy darabig minden kiesett a kezéből, olyan izgott volt.

— Szereti köszörülni a nyelvét, össze-viszsa fecseg, maga sem tudja, mit — mondogatta magában.

— De az én dolgomba ne merjen avatkozni! — tört ki nyomban ezután.

És titokban annál jobban haragudott az asszonyra, mert ösztönszerűen érezte, hogy igaza van. Érezte, de nem akart tudni róla. Hanem mindinkább még jobban beletűzelte önmagát az asszonyság ellen való haragba.

Azokra, akik az illúziókat háborgatják, haragudni szokunk. Mi is, akiknek új és új reménységgel, új csalóka képekkel szolgál az élet. Cecil kisasszony azonban már harmincon jóval felül számolta az éveket. Ebben a korban pedig új ábrándokkal nem igen hitegeti a leányokat az élet. És ha Cecil kisasszony ra

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

protektorok birkóznak egy-egy hivatalstallumért.

Nagyszű emberek, akik okosakat gondolnak és bolondokat beszélnek, keserves szemrehányásokkal szokták ilyenkor illetni a társadalmat. Senki se akar dolgozni — zokogják busan — betüvető rabszolga, irodamoly, bürokrata, tintaféreg akar lenni minden ember. Holott ott van a szabad világ, a munka végtelen mezeje, amelyen olyan független és olyan boldog lehet mindenki.

Tudományos pálya? Hiszen maholnap a forint napszámért körmölő dijnoktól is érettségi bizonyítványt kíván az állam, csak hogy eltudja valamiképp helyezni a középiskolákból kikerülő emberáradatot. Hatvan biztos forintot meg egyáltalában senki se kereshet meg a szellemi munkájával, hanem érettségi bizonyítvány-adta képesítéssel. Az ajtónálló szolga mélységes sajnálattal van eltelve a tekintetes ur iránt, akinek méltóságán alul van az, hogy borraivalót fogadjon el, de azért hivatalos kötelességében áll, hogy rendesen ruházkodják, tisztességes lakásban lakjon, uri emberhez illően éljen feleségestől, gyermekestől, kutyástól, macskástól — már nagyot mondok — három forintból naponta.

A földi élet legdrágább kincsét adja az ember a diplomáért: az ifjúságot a legnagyobb tavaszi napokat. És kapja érte cserébe a fiatalasága végén a bizonytalanságot, ha nem éppen nyomort és a nélkülözést. Mindenki tudja ezt, nem kell fölfedezni és mégis töri magát a világ az iskolai képesítés után, amely még világosabbá teszi a látást, fölismerhetőbbé a szükségét és tűrhetetlenebbé a nyomort. Nem a vakság hajtja tehát az embereket a szellemi proletárság örvényébe, nem is a léhaság, nem is az urhatnámság, hanem az a halvány sugár, amely ebből a bizonytalanságból még feléje dereng. Másfelé nincs menekülés sehol és ha itt bi-

zonytalan a boldogulás, amoda alant rettetetes a bizonyosság.

Szép világ ez nagyon. Áldja meg az Isten, aki kitalálta. (—a)

Petició tárgyalások. Karácsonyi Jenő gróf ellen beadott petíció dolgában a vizsgálat már befejezést nyert, a jegyzőkönyv felérkezett a kir. Kuriához, amely a folytatolagos tárgyalást szeptember 15-ére tűzte ki, előadója Adám András. A zirci kerületben május 27-én megválasztott Udvardy Ferenc néppárti képviselő ellen tudvalevőleg a kisebbségben maradt szabadelvűpárt kérvényt adott be a kuriához, mely az alaptárgyalást ez ügyben szeptember hó 24-ére tűzte ki; előadója Kelemen Mór dr. kuriai tanácsvezető bíró lesz.

Interparlamentáris konferencia. Megirtuk a minap, hogy az interparlamentáris konferencia ez idén Bécsben szeptember 10-én ülészik. Erre vonatkozólag fővárosi tudósítónk most a következőket táviratozza: Az interparlamentáris konferencia bécsi, illetve osztrák csoportjának elnöke Pirquet báró, az osztrák urakházának tagja, ma küldte el Dessewffy Arisztid képviselőházi titkárnak a konferencia meghívóját, melyet az elnökön kívül Gniewosz lovag és dr. Millanich alelnökök, dr. Herold és dr. Fournier titkárok, továbbá az előkészítő bizottság következő tagjai irtak alá: dr. Kramar, dr. Lamasch, Plener Ernő lovag, Ruszkovszki lovag és dr. Russz. A meghívó jelzi, hogy a konferencia ideje alatt szeptember 9-étől 12-ig különböző ünnepek, díszbeidők, estélyek és a császári operában díszelőadás lesz. A még Bécsben maradó tagok és családtagok számára 12-étől kezdve különféle kirándulásokat rendeznek. A meghívókat Dessewffy titkár e hónap második felében küldi szét a magyar képviselők között.

Magyarosító baptisták.

(Idegen ajkuak az új felekezetben.)

Arad, július 8.

Az Aradmegyében meglehetősen eltérjett baptistákról kevesen tudják, milyen kitűnő faktorai a magyarosodásnak.

Az első magyarországi baptista gyülekezet (egyházközség) német volt. Szerveződött 1873-ban. Voltak benne magyarok, németek és tó-

tok. A magyar elemnek azonban fáj, hogy hazája fővárosában ne imádhassa istenét édes anyanyelvén s 1889-ben kivált egyértelműleg a német gyülekezetből és megalakította az első magyar gyülekezetet. Akik ezt keresztülvitték, azok név szerint voltak: Csopják Attila, magy. kir. dohánygyári tiszt, Udvarnoki András, jelenleg budapesti és Balogh Lajos, ez idő szerint: hajduböszörményi prédikátor, Lajos János puszkaműves, Kornya Mihály és Tóth Mihály földművesek. Ugyanekkor Budapestről Nagyszalontára mentek s ott a második magyar gyülekezetnek vetették meg az alapját. Ezzel kapcsolatban azok, akik a budapesti magyar gyülekezetet alakították meg, oda hatottak, hogy az ország különböző vidékein keletkezőben levő és már szervezett német és tót nyelvű gyülekezeteket megmagyarosítsák.

Nem sikertelenül, amint azt az eredmény igazolja. Ugyanis a magyarországi baptisták száma ma már valami harmincezer lélekre rug. Azok a gyülekezetek, amelyekbe e 80 ezer lélek tömörül, 22 kerületbe tartoznak és e 22 kerületből ma már tiz, tehát annak csaknem fele, magyar, dacára annak, hogy a magyarok tizenhat évvel későbbben kezdték szervezkedni, mint az idegen ajkuak s dacára annak, hogy a magyarok semmiféle anyagi támogatást nem élveznek és hogy az áttérők többsége is idegen ajku, román, tót, német.

A baptista kerületek országos szövetséget alkotnak. A magyar országos szövetség vezetősége Budapesten székel. Esztendőnkint egy szer országos konferenciát tart. Gondja van arra, hogy az ujonnan keletkező gyülekezetek szerveződjenek, idegen befolyás alól elvonassanak és magyar befolyás alá kerüljenek. E célból Debrecenben szemináriumot állított, ott prédikátorokat képeztet, akik akármikor és akárhon az új gyülekezetek élére állhassanak, hogy azokat a magyar országos szövetséggel mennél szorosabbra fűzzék. Magyar nyelvű evangélium, ima és énekes könyvekről gondoskodik s vallásos folyóiratokat szerkeszt. Ennek tulajdonítható, hogy az áttérés folytán egy csapásra egész idegen ajku községek válnak az országban magyarokká, mint például Aradmegyében

gaszkodott egyetlen, utolsó illuziójához, melytől újra támadó reménységgel élete boldogságát várta, ez nagyon érthető.

Készakarva hunyta be a szemét, hogy ne lásson. Most édes, gyönyörűséggel teljes kábulat... Azután következtek akármí, mindegy... Szeretni akar, boldog akar lenni... boldog akármí áron... boldog...

Szive sokat sóvárgott. Egész életén keresztül sóvárgott. Szomjas volt; hű élettársra, igaz szerelemre. Egész életén keresztül várta a férfit, aki az övé lesz, őt fogja szeretni, ő hozzá fog gyöngéd, szerelmes szóval közeledni.

De a férfi nem jött. Mert Cecil kisasszony aránylag keveset változott, fiatal korában is ilyen jelentéktelen, gyenge, szintelen volt, mint most. Sokat betegeskedett, talán emiatt. És nem akadt szerető lélek, aki gyöngéd, megkivánó szemmel tekintett volna ő rá és szerelmes kézszoritással fogta volna meg az ő kezét.

És mert a szive ennyit várt, most, amikor valaki akadt, követelődő lett. Akárhogy, akármí módon, boldog akar lenni, lemondani nem tud, nem akar.

Lehet, ha úgy ablakból mutatják meg neki Gábort, hát nem tetszik neki. Sőt valószínűleg visszataszítónak találja, mint a nők közül a legtöbb. De mert eleitől kezdve jelent meg előtte, hogy ez a férfi az övé, a várt, aki végre megérkezett, hát mindjárt első perctől fogva úgy találta, hogy Gáborban van számos megszívlelendő és tetszésre méltó tulajdonság. Lassacskán meg éppen úgy kezdett vélekedni a világról, hogy vak, amiért az elcsapott jegyző kiváló előnyeit nem hajlandó észrevenni és méltányolni.

Szegény, eszelős ember szebbnek találja a maga rozszant talpigáját, mások hintójánál. Csak azért, mert az övé. Cecil kisasszony szerelem dolgában koldus volt, koldusabb a koldusnál. Gábort alamizsnaképpen adta neki a sors, Cecil kisasszony pedig kapott rajta.

Csoda-e?

Kopogtatás, lábcoszogás, az ajtó nyílt a vőlegény jött meglátogatni a menyasszonyát. Cecil kisasszony mindent lecsapva a kezéből, kellemesen meglepetve szökött eléje.

A férfi betette maga után az ajtót. A szeme furcsán, gyanus fényben csillogott.

— Szervusz cicám! Galambom! Hogy vagy — mondta és fél kézzel átkapve a derekát, magához ölelte a leányt. Cecil kisasszony megremegett, a férfi feléje hajolt, hogy megcsókolja, ebben a pillanatban borigöz csapott az arcába. Kibontakozott az ölelésből.

— Gábor!

— Nem akarsz? Jó! Ugy is jó! Nekem mindegy! Tudod-e, hogy ragyogós jó kedvem van? Mi? Tyhü!! Hajahujahó!

Leült egy székre, az asztal mellé és nagyot csapott öklével az asztal lapjára.

— De Gábor! Az istenre kérlek. Szegyenlem a szomszédok, meg a háziasszony miatt!

A férfi a lányra meresztve szemét, felemelkedett. Arca eltorzult a dühtől, szeme fehérjét forgatta kifelé és vörösség öntötte el az arcát.

Cecil kisasszony, szemben ezzel a dult ábrázattal, reszketni kezdett.

A férfi pedig megkapta a leány karját és megrázta:

— Te fogsz nekem parancsolni? ... Mi? ... Parancsolgatni akarsz? ... Mi? ... Azután eldobta magától.

Cecil kisasszony halotthalványan tántorgott tovább néhány lépést, neki támaszkodott egy szekrénynek.

A férfi ziháló lélekzettel, öklét összeszorítva állt vele szemben. De azután, amint a leány irtózáttal telt és rémülettől megkövült arcába beletekintett, tudatára ébredt annak, hogy mit tett. Eszébe jutott a pénz, meg minden, amit előbb elfelejtett. És erre a gondolatra ismét gyorsan eltűnt arcából a vér. A feje is egyszerre megtisztult.

— No ne félj! Ne ijedj hát meg tőlem, ha mondom! Nem vagyok én vadállat. Kicsit heves voltam, az igaz. De ne haragudj érte! Megfelekedtem magamról. Ezentul ügyelni fogok. Nem fog megtörténni többet. Igérem. No, ugy-e nem haragszol.

Leült ismét egy székre, odavonta a félig öntudatlan leányt magához.

— No jer. Béküljünk ki! Csak nem fogunk ezért az ostobaságért megharagudni egymásra?

Megcsókolta a leányt.

— Még egyszer! Így ni! Csókolj meg hát te is!

A leány pedig zokogással borult oda a vállára:

— Te rossz ember! Te ... mondta fuldovva. A többi zokogásban veszett el.

De amig sirt, lelkében újra meg újra halotta Tóthné szavait s fagyos józanság kezdett erőt venni lelkén.

Kurtics román község is, a mely erősen magyarosodik.

A baptista valamennyi, apraja-nagyja nemre való tekintet nélkül hitelvénél fogva bibliát olvas maga is: vallásos összejövetelek — naponként és esténként — gyakoriak, ott énekelnek, imádkoznak, biblia-magyarzatot tartanak, ifjaitat felnőtt korban keresztelvé meg, amikor azok hitbéli meggyőződésükről öntudatos vallomást tudnak tenni, számukra oktatás céljából külön összejöveteleket rendeznek és így még akkor is, ha a nyelvet nem értik, vagy abban gyakorlatlanok, kedvező és bő alkalmak van egyiknek, mint a másiknak mennél előbb és mennél könnyebben elsajátítani azt, annyi-val inkább, mert a hitbéli összetartozandóság érzete leront közülök mindenféle korlátot, szívek kölcsönös szeretetben olvadnak fel s különösen prédikátorokkal lelkiileg egészen egygyé forrnak. A hitéleti nyelv aztán mennél gyorsabban beköltözködjék családi hajlékukba is, elfoglalja helyét a tüzhely körül is s künn az életben másnemű viszonyai között is.

Pestmegye és az aradi átirat.

(A budapesti Kossuth-szobor.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Pestvármegye, mint az országnak hazafiságban és független gondolkodásban előjáró vármegyéje, a mint megirtuk magáévá tette Arad városának határozatát, a melylyel a budapesti Kossuth-szobor fölállítását sürgette.

Az aradi átiratra hozott határozat folytán Pestmegye törvényhatósága most intézett átiratot a székesfővárosnak a Kossuth-szobor fölállítása ügyében. A hazafias lendülettel irt érdekes átirat, a melyet *Fazekas* Gusztáv, Pestvármegye kiváló tollu főjegyzője fogalmazott meg, egész terjedelmében így szól:

790—1902. kgy.

Budapest székes főváros tek. tanácsának.

Arad szab. kir. város tanácsa megküldötte pártolás végett nekünk is azt az átiratát, melylyel a fővárost megsürgettetni kéri, hogy a Kossuth-szobor, a Kossuth mauzoleumtól függetlenül, a szoborra gyűjtött és befolyt teljes összeg felhasználásával mielőbb felépíttessék.

A németek nagy császára II. Vilmos itteni időzése alkalmával megütközött azon, hogy a tündérszép fővárost nem díszítik a nemzet nagyjainak szobrai. És az egész nemzet szégyenkezve vette azt tudomásul egyrészt abban a tudatban, hogy első sorban a lét nélkülözhetlen feltételeit kellett megteremteni és csak aztán valósíthatók a kegyelet követelményei és másrészt abban a tudatban, hogy már akkor megindult szent áhitattal az az országos gyűjtés a mely nagy hazánk fiának Kossuth Lajos szobrának költségeire szükséges volt, és megnyilatkozott az a mélységes nagy nemzeti bizalom, mely az ország központját Budapest fővárost bizta meg a szobor felállításával.

Hazafiságban és abban a tudatban, hogy ki volt Kossuth Lajos a nemzetnek, senki előbb nem jár, mint az a Budapest fő és székváros, aki minden igazán nemzeti eszme fellendítésében valóban dicséretes érzéssel rendelkezik és azért nem hisszük, hogy nemzeti kincsünk egy nagy nemzeti eszme megvalósítójának, Kossuth Lajosnak szobrát felállítani nem akarja. De ha ennek kivételében nagy, nehéz legyőzhetetlennek látszó akadályok gördülének akarata elé, sietünk azok elhárításában segíteni, egyelőre azon határozott kérelmünkkel, hogy akkor, amikor a szobor felállítását az egész nemzet követeli, ne késlekedjék a bizalomnak egész erejével megfelelni, mert késedelmeivel tápot ad azon súlyos nagy vádnak, hogy a nemzet szíve nem érez együtt azzal a nemzettel, a mely viszont fővárosát nagyinak, szépnek és ragyogónak megteremteti sietett.

Kelt Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségének Budapesten, 1902. évi június hó 9-én tartott közgyűlésében. A vármegye közönsége. *Beniczky* sz. alispán.

TÁVIRATOK.

A kiegyezés ellen.

Klagenfurt, jul. 8. A kereskedelmi és iparkamara mai ülésén olyan határozatot hozott, a melyben kéri a kormányt, hogy a Magyarországgal való kiegyezésben nyomatékosan védje meg Ausztria érdekeit, *Körber* miniszterelnök magatartását pedig teljes mértékben helyesli.

Kitchener bucsuja.

London, jul. 8. A Reuter-ügynökség azt jelenti Pretóriából, hogy *Kitchener* Európába való elutazása előtt bucsubeszédet intézett a csapatokhoz, a melyben azt mondta, hogy a viszontagságos hadjáratban tanúsított magatartásuk felülmúlt minden dicséretet. Különösen gratulált nekik ahhoz a barátságos és emberséges magaviselethez, a melyet a harcúton tanúsítottak. Végül dicsérettel emlékezett meg a *burok katonai erényeiről* és arról a bámulatraméltó szellemről, a melylyel a fegyverletételt végrehajtották. Megemlítette egyebek között, hogy sok *bur* harcos, a ki mindvégig kitartott a harcban, azt kívánta, vajha jövő alkalommal a király csapataival együtt szolgálhatnának.

Harc a felkelőkkel.

New-York, jul. 8. *Willemstad*-ból jeleni egy távirat, hogy a felkelők *Rolando* tábornok vezetése alatt e hó 3-án Barcelona és Aragua között megverték *Modesta* tábornokot és *Castro* elnök testvérét, a kiknek 3000 főnyi haduk volt.

Willemstad, jul. 8. *Castro* elnök vasárnap este La Guayrába ment, onnan pedig Barcelona-ba megy, a hol meg akarja támadni a felkelőket, míg az ország belsejében tisztjeire szándékozik bízni a harcot.

A kőművesek bérmozgalma.

(A sztrájk második napja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Az aradi kőműves-munkások sztrájkjának második napja is elmúlt, anélkül, hogy a bérmozgalom valami eredményt hozott volna. Semféle fordulat nem történt a dologban. A kőművesek közül egy sem állott még munkába, a munkaadók viszont nem mutatnak engedékenységét.

A sztrájkanyagát az *Attila*-térrel áttették a nyári szinkör mögé, a *Holländer*-féle fátalepre. Itt tanyáztak ma a munkások, kiknek száma a tegnapihoz képest megfogyott. Többen nem mentek a gyülekezés helyére s az idegenek nagyobb részét otthon maradtak.

Délután felkeresték *Green* Nándor tb. főkapitányt, hogy bocsássa rendelkezésére a fedett lovardát arra az esetre, ha az eső miatt nem tartózkodhatnának a szabadban. *Green* nem tehetett eleget kérelmüknek, mert a lovarda — bár a város tulajdonát képezi — a huszárok használatára van kiadva. A munkások megnyugodtak azzal, hogy majd az ipartestületben huzódnak meg, ha az eső megered.

A sztrájk most már a miniszteriumot is foglalkoztatja azon a réven, hogy *Stengl* Andor iparfelügyelő kimerítő jelentést tett a bérmozgalomról. Ha a munkások és munkaadók rövidesen nem tudnak megegyezésre jutni, az iparfelügyelő a maga elnöklése alatt hívja össze a békéltető bizottságot, melyet esetleg újból megalkottat.

A mai nap eseményei közé tartozik a sztrájkoló munkások küldöttségének megjelenése a helyi lapok szerkesztőségében. Tíz tagu küldöttség járt a lapoknál, kérve, juttas-

sák tudomására a közönségnek, hogy a szerénysorsu sztrájkoló családjai számára gyűjtést indítottak és adományokat elfogadnak.

Hir szerint holnap újabb tárgyalás lesz a vállalkozók és munkások képviselői között.

Az aradi rejtélyes gyilkosság.

(A csont, mint gyilkoló eszköz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Lapunk mai számában irtunk arról a rejtélyes halálesetről, amelyet az utolsó pillanatban fedezett föl az aradi ügyészség egy feljelentés alapján. Az történt ugyanis, hogy az aradi kórházban elhalt *Kurunczi* János aradi gyepmester tegnap, a temetés napján az aradi ügyészség váratlanul megtiltotta *Kurunczi* eltemetését gyilkosság gyanúja miatt.

Gligor Sándor volt a feljelentő, aki azt állította, hogy *Kurunczi* egy pecér-társa megölte. *Petrik* Pál pecérrel összeveszett s ebből verekedés támadt, melyet fegyverrel intéztek el. A fegyver löcsont volt. Ezzel mért *Kurunczi* egy hatalmas ütést *Petrik*. Az ütés a fiatal gyepmestert a fején érte s ez volt oka — a feljelentő szerint — halálának.

Kurunczi a közkórházban ápolták s ott is halt meg. Az orvosi vélemény szerint halálának oka ránggörcs (tetanus) volt.

Most utólag megvizsgálták a holttestet s a fején tényleg sérülést találtak; ez a körülmény még jobban megerősítette azt a gyanút, hogy *Kurunczi* tényleg gyilkosság áldozata lett. Az ügyészség elrendelvé a boncolást, azt a mai nap folyamán *Nagy* Géza h. vizsgálóbíró jelenlétében *Parecz* Gyula dr. és *Auszterveil* László dr. törvényszéki orvosok fogatosították is.

A rendőrség bünyügyi osztálya ezalatt folytatta a nyomozást a bűny titkainak kiderítésére. A mai napon megtartott kihallgatások a tegnapi gyilkosság szenzációjának értékét egyszerű szerencsétlenségre szállították le. A rendőrség megidézte a gyilkossággal gyanúsított *Petrik* Pált, aki szintén a rendőrség alantas közege, s ez a többi tanúkkal egybehangzóan a következőképen adja elő a szerencsétlenség történetét:

Az *Adler* Anna és fia aradi cég csontokat vásárolt egy másik aradi csontkereskedőtől s a megvett árut vasárnap adták át a vevőinek a Maros-parti gyeptéren. A csontokat előbb megmérték s a mázsáról az ott álló kocsira dobálták fel a két gyepmester: *Kurunczi* János és *Petrik* Pál. A halálos szerencsétlenség közben történt. Egy pillanatban ugyanis, *Kurunczi* a mázsa fölő hajolva szedte össze a csontokat, *Petrik* pedig a már kezében lévő nyaláb csontot dobta föl a kocsi. *Kurunczi* közben felemelkedett s a *Petrik* által a kocsi. *Kurunczi* közben felemelkedett s a *Petrik* által a kocsi dobott csontok közül egy hatalmas lólábszár *Kurunczi* fején találta.

A lólábszár-csont jelentéktelen sebet ütött a *Kurunczi* fején, amelyből megeredt ugyan a vér, de fájdalmat nem okozott. *Petrik* maga tanácsolta erre megsebesült társának, hogy menjen le a Maroshoz s mossa meg a fejét, nehogy valami piszok kerüljön a sebbe a kalapjától. *Kurunczi* azt meg is tette, ugylátszik azonban későn, mert a seb már megmérgeződhetett s ennek következtében állhatott elő a merevgörcs. Ez már egyébként a boncolásra tartozik, amely a halál közvetlen okát volt hivatalva megállapítani.

Tény az, hogy gyilkosságról nincs szó, mert a szerencsétlenségnél jelen volt tanuk, így elsősorban a két csontkereskedő cég megbízottai épügy adják elő a dolog történetét, mint a gyilkossággal meggyanusított *Petrik*.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi iparos ifjak önképző egylete f. hó 13-án vasárnap Lippán a Bánkertben táncal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Ez alkalommal színre kerül: A „Betyár kendője” népszínmű.

(=) Táncmulatság a Hegyalján. Az Arad-hegyalján nyaraló ifjuság táncmulatságot szándékozik rendezni Menes-Györökön. A rendezőbizottság felkéri azokat a tanuló ifjakat, akik a mulatság rendezésében résztvenni akarnak, hogy ezt a szándékukat közöljék legifj. *Lócs* Rezsővel Ménesen.

(=) Nyári mulatság Berzován. A berzovai önkéntes tűzoltó egyesület július hó 13-án a Berzovai erdő regényes fővölgyében műkedvelői előadással és táncal egybekötött nyári mulatságot rendez.

Megszökött aradi iparosok.

(Két rejtélyes eltűnés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Az aradi rendőrségnek ma két ember rejtélyes eltűnését jelentették be körözés végett. A két eltűnt közül az egyik *pék*mester, a másik *asztalos*, előbbi a *rossz üzleti viszonyok*, utóbbit a *szerelem* űzte el eddig ismeretlen helyre. A két eltűnésről az alábbi tudósítások szólnak:

Az üzleti pangás s az ezzel járó szorongatás a hitelezők részéről szomorú sorsra vitt egy aradi családot. *Illés* Izsák sütőmester a család feje, *ki itthagya otthonát, megszökött* Aradról.

Illés gyulafehérvári születésű harmincéves, nős, sütőmester, a Templom-utca 3. számú házában lakott. Míg neje a vásárban járt, összecsomagolta a ruháját, magáho: vett körülbelül száz korona készpénzt s elhagyta lakását. Nején kívül egy három hónapos kis gyermeke is van a sütőnek.

Az asszony, miután naphosszat hiába várta az urát, elment a rendőrségre s jelentést tett férje eltűnéséről. Az utóbbi időben, — mint az asszony előadta — az ura *buskomornak* látszott, aminek oka *üzletének pangása* volt. Hitelezői felszaporodtak s az utóbbi időben nagyon zaklatták. Az asszony valószínűnek tartja, hogy ezek elől szökött meg.

Az eltűnt személyleírása a következő: alacsony, erős testalkatu, az arca hosszukás, barna, a homloka magas, szemei feketék, fogai hiányosak, bajusza fekete. Mikor eltávozott otthonról, sötétkék ruhát viselt. Ismertető jeléül szolgál, hogy jobbkezének hüvelyk és mutató ujja a második izig le van vágva. A rendőrség megindította ellene az országos köröztetést.

A másik eltűnt: *Krón* Keresztély 34 éves német-szentpéteri nős, asztalos segéd. Felesége néhány hónap előtt elhagyta Krónt, mert ez részeges, kártyás, lump ember volt, aki minden keresetét a korcsmában költötte el.

Az asszony ezért szolgálatba szegődött s ebből a keresményéből tartotta fent magát. Két nap előtt váratlanul levelet kapott az urától, melyben ez visszahívja a feleségét. Igéri, hogy ezután tisztességes életet fog élni, de ha az asszony nem hajlandó visszatérni hozzá, úgy ő a *Marosba öli magát*.

Krón Keresztélyné megijedt a fenyegetéstől s azonnal elment *Sebesy* Ferenc Deák Ferenccel utcai műhelyébe, ahol az ura dolgozott, itt azonban azt az értesítést nyerte, hogy *Krón* még június 28-án felvevén fizetését, kilépett a műhelyből s azóta ott hírének sem hallották.

Az a gyanu ennél fogva, hogy a feleségébe szerelmes *Krón* tényleg öngyilkosságot követett el. Az aradi rendőrség az utóbbi ellen is körözés levelet adott ki.

A csatornaművek kibővítése.

(Csatornázás az Ujtelepen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Az augusztusi rendes közgyűlés fontos tárgy fölött fog határozni. A város egyik legfontosabb egészségügyi intézményét: a *csatornaműveket*, a mint az már azelőtt is tervezve volt, fokozatosan kiterjesztik a külvárosokra, hogy azok lakossága is részesüljön annak üdvös hatásaiban.

Sorrendben a legelső az *Ujtelep* csatornázása, a melyre nézve már elkészültek a tervek és a költségelőirányzatok, s azok legközelebb a bizottságok tárgyalásai alá jutnak s az augusztus havi rendes közgyűlés sorrendjére kitzúzik.

Az Ujtelep csatornázását a belvárosihoz hasonlóan, a *Shone*-rendszerben tervezik. A költségei mintegy 150,000 koronában vannak e irányozva. Az Ujtelep csatorna-hálózatába bevonatnék: a *waggongyár*, a *megyei huszárlaktanya*, a vasuti állomás, továbbá az Ujtelep-utcán kívül a *Desseuffy*-utca, a *Kertész*-utca, az *Orczy* utca, a *Kossuth* utcának a *Kiss Ernő*-utcától a *Kossuth*-hidig terjedő része és esetleg az *Aulich Lajos* utca.

A csatornázás költségeinek fedezése egészen a régi módon s ugyanoly nagyságu csatornáköltség-hozzájárulás kivételével által történék.

A számítások szerint ez a hozzájárulás az Ujtelep csatornázását tíz év alatt kifizetné s így a várost nagyobb megterhelhetés nem érné általa. A terveket *Virágh* Lajos főmérnök már elkészítette s legközelebb betérjesztí a tanácshoz.

Szó volt arról is, hogy a *Pernyáva*-külváros csatornázásának terveit is elkészítsék. Azonban ez egyrészt nagyobb költségeket igényel, másrészt pedig annak a városrésznek a fejlődése se teszi ezt annyira kívánatosá, mint az Ujtelepé.

Fogadásból

kétszáz korona pénzbüntetés.

(Vita a vásári végeladás körül.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Két aradi vásári kereskedő öt forintban fogadott a felett, hogy szabad-e vásári sátorban áruló kereskedőnek végeladást hirdetni. Hogy a fogadást eldöntsék, az egyik fél közös megállapodás folytán feljelentette a másikat *gyors vétre ingerlő árusításért* s ennek az lett a következménye, hogy a fogadásból kifolyólag feljelentett kereskedőt az iparhatóság *kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte el*. Ez a fél tehát nemcsak az öt forint fogadási díjat vesztette el, hanem még 200 korona büntetést is kell fizetnie.

A dolog úgy történt, hogy *Himmler* Hermanné a Ferenctéren porcellánt árusított két segédjével egy vásári sátorban. Hogy a vevőket olcsó árak ígéretével magához csalogassa, kiállt a sátra bejáratához s onnan dörögte teljes hangon:

— Itt a végeladás! Aki olcsón akar venni, ide jöjjön, itt a végeladás!

A Himmlerné sátrának közelében árult *Hartmann* Samu is, aki figyelmeztette a szomszédját arra, hogy ilyen módon nem szabad a vevőket magához csalogatni, mert alaptalan és engedély nélkül való hirdetése *iparügyi kihágást képez*. Himmlerné azonban nem hallgatott a figyelmeztetésre, mondván hogy ő Temesvárt is, Szegeden is megtette ezt s semmi baja nem történt miatta.

Hartmann Samu erre fogadást ajánlott Himmlernének s ezt meg is kötötték *öt forintban*. Hogy a fogadás eldőlhesen, abban állapodtak meg a felek, hogy Hartmann fel fogja jelenteni Himmlernét az iparhatóságnál.

Ez meg is történt s *Zubor* Andor rendőrfogalmazó, a kapitányi hivatal iparügyi osztályának vezetője ma délelőttre maga elé citálta Himmlernét s miután ez nem tagadta a végeladás hirdetését, megbüntette *gyorsvétre ingerlő kihágásért 200 korona pénzbüntetésre*. Nagyot nézett Himmlerné, mikor az ítéletet hallotta s rögtön kijelentette, hogy felebbez a tanácshoz. Alig hogy kilépett a fogalmazó szobájából, ott találta Hartmann-t, aki a megnyert fogadást öt forintnyi díját követelte. Himmlerné kifizette nagy bosszankodással az összeget, de ekkor már komolyra vette a dolgot s míg az ellene hozott ítéletet, mely a *büntetés minimumát* szabta ki rá a kétszáz koronában, megfelebbezte, egyúttal elkeseredésében *azonnal feljelentette* Hartmann Samu-t, akivel szemben a fogadást elvesztette, ugyanolyan kihágás miatt, mint amilyenért őt elítélték. Azt hozta fel az iparhatóság előtt Hartmannról, hogy ez is hirdett engedély nélkül végeladást.

Zubor Andor fogalmazó így Hartmann ellen is megindította a kihágási eljárást.

Ügyvédek gyűlése.

(Panasz a bíróság ellen. — Az ügyvédi reklam. — Fegyelmi ügy.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 9.

Rendkívüli élnk lefolyású ülése volt ma délután az aradi ügyvédi kamara választmányának. Az ülés elé hetek óta általános érdeklődéssel néztek, főképp két beadvány révén, a melyek tárgyalása a mai ülésre ki volt tűzve.

Az egyiket, a mint ismeretes, az aradi kir. törvényszék *büntető felebbezési és vádtanácsa* ügyében nyújtották be a kamarához. A két tanácsnak túlterheltsége miatt — így hangzott a panasz, — az ügyek nagy részét nem a kellő alapossággal tárgyalják le, a mi sokszor az igazság rovására történt.

Erre nézve a mai ülésen általánosan hangsúlyozták, hogy az ügyvédi kar nem vonja kétségbe a két tanács bírának se buzgalmát, se pedig az ügyszeretét, azonban főként e két tanácsnak oly nagy mennyiségű anyagot kell elintézni, a mennyit alaposan nem is intézhet el. Azonban ezen a bajon mégis segíteni kell; erre való tekintettel a választmány elhatározta, hogy megkeresi *Ottubay* Károly kir. törvényszéki elnököt, hogy ez állapotot orvosolja és a *bírói kar szaporítása* érdekében tegyen lépéseket.

A másik indítvány a kamara harminc tagjának aláírásával érkezett a választmányhoz; ez arra vonatkozik, hogy a mikor egy ügyvéd módot keres arra, miszerint magát a *lapokban reklámszerű módon emlegettesse*, ez fegyelmi vétésnek tekintessék.

Az ülés során bemutatták a *müncheni* és a *budapesti* ügyvédi kamarának határozatát, a melylyel az ügyvédi reklam ellen állást foglalt. Többen hivatkoztak arra, hogy a budapesti ügyvédi kamara konkrét esetekben fegyelmi ítéletet hozott egyes reklam-kereső ügyvédek ellen.

Hosszas vitatkozás után a kamara ily értelemben hozta meg a határozatát: Ha mikor egy ügyvéd a hírlapi közlés által az *ügyvédi diszkreciót* sérti meg, vagy pedig reklámszerű módon emlegettetni nevét, s ez által az *ügyvédi tisztességbe ütköző dolgot* követ el, — az ily esetek fegyelmi vétésnek képeznek.

Ezután egy fegyelmi ügyben hoztak határozatot.

Jellemzi az ülésnek izgatott hangulatát, hogy az délután négy órától este hét óráig tartott.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: *Vízözön*, színmű.
Csütörtök: *Vízözön*, színmű.

* **A Vigszínház Aradon.** A budapesti *Vigszínház* tagjaiból alakult társaság vasárnap, hétfőn és kedden fog játszani az *aradi* nyári színpadon. Hogy nem a vigszínházi kitűnő személyzet, hanem egy ez alkalomra összehozott társaság vándorol most a vidéki városokban, arról meggyőz bennünket a szegedi kritika, mely ugyancsak hűvösen ír a vigszínház vendégszínházairól. A Szegedi Napló például a következőképp referál:

Nióbét, a Paulton testvérek bohózatát régen játszották már a Vigszínházban s most, hogy a színház művésztestületének egy töredéke vidéki körutra indult, a műsorba fölveték a *Niobe* előadását, de sem a szereplők, sem az előadás nem az, ami volt annak idején a Vigszínházban. A mai előadás szereplői közül sok volt a novicius, az ismeretlen név, következésképpen a játék nem állt azon a magas színvonalon, amit várni lehet a vigszínházi művésztestületének cégére alatt működő társulattól. Tagadhatatlan, volt az előadásnak több olyan momentum, ami zavartalan élvezetet szerezett a közönségnek, ám ez az élvezet mindvégig nem volt teljes, mert az összjáték több jelenetben ingadozó volt és nélkülözötte azt a frissességet, példás harmóniát, ami annyira jellemzi a Vigszínház fővárosi előadásait. A vezető szereplők: *Hegegy Gyula*, *Nikó Lina* és *Szerény Gizella* játéka teljes illúziót keltett a közönségben, kár azonban, hogy az ő ötletes és karakterisztikus szereplésüknek egyöntetűségét megromította a mellékalakok kezdő ábrázolásának szintelen és tapogatózó előadása.

* **A vízözön.** Egy régi, de hatásos darabot újít fel holnap az aradi színtársulat: *A vízözön* című látványos színművet, a melyet egymásután három este fognak adni. A darabhoz *Végh István* gyönyörű díszleteket festett, a melyek nagyban fogják emelni az előadás érdekességét.

* **Hollósy Kornélia színikör.** Csanád vármegye színügypártoló egyesülete — mint már említettük — folyó hó 6-án tartotta megalakuló közgyűlését, melyen *Mesko Sándor* dr. főispán elnök örvendetes tényként terjesztette elő, hogy *Lonovics Gyula* dombegyházi földbirtokos, *Lonovics József* volt csanádi főispán fia atyja végakaratahoz képest *Makón Hollósy Kornélia* néhai *Lonovics Józsefné* emlékére felállítandó állandó színikörre 4000 koronát hagyományozott. Az egyesület örömmel vette tudomásul a jelentést s az építendő állandó színikört *Hollósy Kornélia* emlékére „*Hollósy Kornélia színikör*”-nek nevezte el. Ezután az egyesület letárgyalta alapszabályait, megválasztotta tisztikarát. Elnök lett *Mesko Sándor* dr. főispán, alelnök: *Hervay István* megyei főjegyző, titkár: *Tarnay Ivor* aljegyző. Egyben megbízta a főispánt, hogy a kormánytól a kölcsönt és szubvenciót eszközölje ki. Az értekezleten jelenlevők közül az egyet tagjaiul eddigelé mintegy százan iratkoztak be.

* **Operettet kérünk!** Egy sopron megyei városban színtársulat működött. Nehéz sorsuk volt a szegény színészeknek, csak nagyon néha volt egy kis közönségük. Egyszer mégis elég szépen megtelt a színház. Népszínművet játszottak a színészek, de nagyon unalmas volt a darab. Az első felvonás vége felé az első sorból kiáltások hangzottak:

— Kérünk operettet! Ez unalmas...

Az előadás persze megszakadt. A függönyt leeresztették. A direktor kétségbeesve tárgyalt a rendezővel a színpadon. Végre megjelent a függöny előtt a rendező és így szól:

— Mélyen tisztelt közönség, három operettel van készen a társulat: *Orfeusz-szal*, *Rippel* és a *Bőregér*-rel...

Oriási zaj támadt erre.

— Orfeuszt játszszák!

— Rippet!

— Bőregért!

Végül is a szolgabíró hangja tulharsogta a lármát:

— Szavazzunk!

Fehér cédulákat osztottak ki erre. Am a karzaton minden tiltakozás ellenére konfiskáltak a szavazati jogot. A szavazás Orfeusz győzelmével végződött. Ezt kihirdette a rendező s a három tagból álló zenekar belekezdett *Offenbach* mester isteni melódiáinak pogány kínzásába...

* **Szimon Anna a színpadon.** Szófiából táviratozzák, hogy *Bojcssev* kapitány öccse, *Bojcssev Nikola* becsületsértési pört indított egy *Miteff* nevű író ellen, aki *Bojcssev* kapitány ismeretes gyilkossági perét *Szimon Anna* címen dramatizálta és darabját több bolgár színpadon elő is adatta. *Bojcssev Nikola* ebben a drámában igen megvetendő jellemmel szerepel. A bíróság *Miteff*et el is ítélte két heti fogságra és 100 frank pénzbírságra.

Egy gyilkosság, amit nem követtek el.

(Rémhír a békésmegyei főispánerről.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, július 8.

Megdöböntő gyilkosság híre terjedt el ma a délutáni órákban Aradon. A hír szerint *Lukács György* dr. békésmegyei főispán csodaszép ifju nejét, született *Perényi Magda* bárónőt, ki a nyarat *Franzensbad*-ban tölti, a csehországi *Egerben* meggyilkolták.

A szenzációs értesítést a félhivatalos „*Budapesti Tudósító*” című nyomatos újság kapta ma délelőtt *Franzensbad*-ból. Az ő közlése nyomán terjedt el a hír s keltett méltó feltűnést és megdöbbenést. Mindenütt találgatták, vajjon ki és miért ölte volna meg messze idegenben a bájos ifju asszonyt, a ki senkinek sem vétett, a ki csupa szív és jószág? Más megfejtést nem lehetett találni, mint hogy a szép magyar nő rablógyilkosságnak esett áldozatul, — ha ugyan tényleg meggyilkolták.

A merényletről érkező hírek eleinte meglehetősen homályosak voltak s pozitív helyről nem nyertek sem cáfolatot, sem megerősítést. Nem látszott kizártnak azonban az az eshetőség, hogy a „*Bud. Tud.*” hamis értesítést kapott s az egész gyilkosságból semmi sem igaz.

Tényleg így is áll a dolog. Késő éjjel jött a legilletékesebb forrásból az örvendetes dementi, a mely elmondja, hogy az állítólagos gyilkosság egyszerű vakhír, melyet azért koholtak és küldöttek meg az említett nyomatosnak, hogy vele *Franzensbad*-nak rossz hírnevét költsék.

Erdekes, hogy a gyilkosság híre a mai napon erősen tartotta magát *Budapest*-en, sőt *Bécs*-ben is. Mindkét városban nagy megdöbbenést keltett a rémes eset, főleg azok közt, a kik *Franzensbad*-ba készültek.

Lukács György dr. békésmegyei főispán körülbelül egy éve, hogy házasságra lépett a rendkívül bájos, feltűnő szépségű báró *Kisaszonnyal*, ki a fővárosi társas életnek hosszú időnkig becézett kedvence volt. Ritka műveltséggel, szípkázó szellemmel megáldott hölgy,

a ki férjével a legnagyobb boldogságban él. A menyegző ünnepe volt egész *Békésmegye*-nek, a melynek közönsége pazar fényt fejtett, ki a szép főispánné fogadásában s azóta is rajongó szeretettel, tisztelettel veszi állandóan körül. A megye előkelő társaságaiban csakhamar otthonos lett s finom lelke, végtelen jósaága által egyre nagyobb és nagyobb kört hódított meg. A békésiek humanitárius mozgalmában szívesen s nagy áldozatkészséggel vesz részt; főleg sokat tett a tüdővészések gyógyítását célzó szanatórium létrehozásában.

A főispánné pár hét előtt utazott el *Franzensbad*-ba üdülés végett. Ma aztán váratlanul megjött a rémhír, amely szerencsére nem bizonyult igaznak.

Aradon rendkívül nagy feltűnést keltett a gyilkosság híre, melyet a „*Budapesti Tudósító*” távirata nyomán az *Aradi Estilap* tudatott a közönséggel. Akkor természetesen még *Budapest*-en sem tudták, mi igaz abból, vagy hogy egyáltalán igaz-e? A szerkesztőségekben késő estig kérdezősködtek a részletek, vagy a cáfolat felől, mely csak éjjel jött meg egész bizonyossággal.

Budapesti tudósítónk a riasztó hírről a következő távirati értesítéseket küldte:

Franzensbad-ból érkezett sürgöny nyomán ma fővárosszerte elterjedt a hír, hogy *Lukács György* békésmegyei főispán csodaszép nejét a csehországi *Egerben* meggyilkolták. Bővebb értesítés a német szövegű, ismeretlen egyéntől feladott táviratban nem volt. A *Magyar Nemzet* szintén kapott hasonló táviratot; ugyanolyan szövegű távirat érkezett a *Lukács-család* egy jó barátjához.

Több *budapesti* lap szerkesztősége telefonált a *franzensbadi*, majd az *egeri* polgármesteri hivatalokhoz, de a gyilkosságról egyik helyen sem tudnak semmit. A szenzációs táviratoknak minden valószínűség szerint félreértés, vagy tévedés lehet az alapjuk.

A *Lukács-család* *budapesti* rokonai eddig nem kaptak értesítést az állítólagos gyilkosságról. A rokonok csupán annyit tudnak, hogy a bárónő *Franzensbad*-ba utazott üdülés végett.

Éjjel 1 órakor az alábbi, újabb sürgönyt kaptuk:

Az *egeri* gyilkosságból egy szó sem igaz. — Kiderült, hogy azt egy *Köves Ferenc* nevű újságíró küldte meg a „*Bud. Tud.*”-nak a *franzensbadi* fürdőigazgatóság elleni bosszujából. A hamis távirattal beugratta az illető nemcsak a *budapesti*, hanem a *bécsi* lapokat is.

A *P. Lloyd* távirati kérdést intézett a *prágai*, *franzensbadi* és *egeri* rendőrhatalóságokhoz. Egyik helyen sem tudnak semmit a merényletről. A *franzensbadi* rendőrkapitány a távirat vétele után átment a szomszédos *Egerbe* s ott találta *dr. Lukács György*-t a *Ferencz-forrás* melletti *Iris-villában*, a hol a legjobb egészségben és kedvben társalgott a fürdővendégekkel. A bájos főispánné kedvence az egész fürdőközönségnek, a mely megütközéssel értesült arról a vakmerő álhírről, a mit felőle költöttek.

A *budapesti* rendőrfőkapitányság késő éjjel sürgönyileg megkérte az *egeri* rendőrhatalóságot, hogy az állítólagos *Köves Ferenc*-et kutasssa ki, hogy vele szemben az álhír miatt a megtorló lépéseket meglehessen tenni.

A dolog mindenestre kissé homályos. Hogy az álhír költésével *franzensbadi* jó nevének ártani lehetett volna, alig hihető, hiszen fél nap elég arra, hogy a költött szenzáció valótlansága kiderüljön.

SPORT.

+ Turisták kirándulásai. Az Aradhegyvidéki Turista-egyesület választmányja, ma délután Tedeschi Viktor elnöklésével tartott ülésén elhatározta, hogy e hó 13-án kirándulást rendez a világosi várromokra. Az élvezetesnek ígérkező kirándulásra jelentkezhetnek holnap délelőtt 8 órától 12-ig Szilágyi György titkárnál, a templom-utcai fiúiskolában. E hó 19-én és 20-án Gainára a leányvásárra; kedvezőtlen idő esetén pedig Brádra, az aranyzúzóhoz. A kirándulás idegenek is vehetnek részt, jelentkezhetnek ugyancsak Szilágyi Györgynél

Az ember és a csomópont.

(Hogy történnék a szenzációk?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

A szegedi Meteor úgy látszik mindjobban kiterjeszti jóslási terrénumát, s nem elégszi meg az egyszerű időjós névvel, hanem, miként a régi csillagvizsgálók, búbájoskodó jóvendómondásra is vágyakozik. Szerinte az ő időjárásbeli csomópontjai nem csak az esőre, szélre vannak befolyással, hanem az emberi szervezetre és lélekre is.

Az igaz, hogy ez nem olyan új dolog, amint első pillanatra látszik. Hiszen a nóta is megmondta már:

Bús az idő:
Bús vagyok én
Magam is . . .

Egyszóval már régen tudták, hogy az emberi léleknek köze van az időjáráshoz s nem csak a higanymozgatója a hőmérséklet, hanem a jókedvet is. Annyi összefüggést azonban alig konstatált még valaki, mint a szegedi Meteor, aki számos szerencsétlenséget, elfogatást, vasuti balesetet, rablógyilkosságot tulajdonít a csomópontoknak. De szóljon maga a Meteor, ki az intrikus csomópontok veséjébe lát. Ime:

A 4—4—5-ki csomópontoknak az emberi szervezetre is meg volt az általam jelzett hatása, a mennyiben örvendetes és szomorú eseményekben eléggé bővelkedtek a lapok rovatai.

Örvendetes volt a nagy beteg angol király gyógyulása, szomorú pedig azon katasztrófák rovataja, a mely egy budapesti lapban e cím alatt: „Az öngyilkosok napja” egész hasábot tett ki, a melyben egész sor kisebb horderejű öngyilkosságot közöl, de voltak feltűnőbbek is e nemből, valamint megrázó eseményekben is gazdagok voltak a napok, sőt egy világra szóló letartóztatás is történt, a melyek egy együtt mind az emberi kedély erősebb hullámzásából eredhettek csupán.

Ilyenek: A braganzai herceg letartóztatása, Tabács Zoltán bandájának elfogatása, a nagybecsereki székház leégése, a Valkány-oroszlamosi vasút összeütközése, amelyek bár események, de mind csak az emberi indulatok magasabb hullámzásának, vagyis a meg gondolatlanságnak következményei. Itt vannak a gyilkosságok, Erdői ékszerész feltűnő meggyilkoltatása és szét darabolatása, Lay Viktor földbirtokos agyonveretése.

Vagy a szerencsétlenségek és öngyilkosságok: Elte báró főhadnagy kitűnő urlovas lebukása, Klein vendéglős Temesvárt, Petri László Budapesten történt öngyilkosok tettei, akikhez még egész sereg hasonló feldúlt kedélyű egyen szegődött, mindezek világosan mutatják a csomópontok felforgató erejét az emberi kedélyre is, s ha a statisztika e téren kimutatásokat közölne, úgy csakhamar beláthatná mindenki, mint mozgatják a bolygók járásaikkal, állásaikkal az ember egész belső világát, s a lélektan a mostaninál egy egész más, de sokkal biztosabb alpra találna, a mechanikai formulákra, a melyekkel aztán már biztosan számíthatna s igazodhatna el a lélek tekervényes labirintusában, de sajnos, még ott nem vagyunk, habár van remény, hogy nemso-kára elérünk már ide is.

Eddig a Meteor. Annyi bizonyos, ha valakinek berugott állapotban eszébe jutnak a csomópontok, mikor tényleg „mozog a belső kedélyvilága” s mozogni látja a bolygókat, igazat ad a Meteoroknak, de egyébként alig.

Széchenyi pása levele az aradi mérnökökhöz.

(A konstantinápolyi kirándulás epilógusa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Az Aradi Mérnök- és Építész-Egyesület azon tagjai, kik a konstantinápolyi kiránduláson résztvettek, ma délután értekezletre gyűltek az egyesület helyiségébe. Az értekezlet célja a kirándulási leszámolás előterjesztése volt.

Teljesen beleilleszkedett a visszatekintésre szánt tanácskozás keretébe az a levél, melyet Széchenyi Ödön gróf küldött az egyesületnek a kirándulás emlékére. A levél, melyet az értekezleten jelenlévők nagy lelkesedéssel fogadtak, a következő:

Constantinople, július 2-án, 1902.

Igen tisztelt Elnök ur!

Rendkívül nagy volt örömöm, midőn f. évi január 21-ről kelt igen becses levelének tartalmát elolvastam; fogadja igen tisztelt Elnök ur az irántam oly szíves megemlékezésért leghálásabb és legforróbb köszönetemet, egyuttal fölkérem, méltóztassék oly szíves lenni, leghálásb és legforróbb köszönetemet, valamint üdvözlőmet az Aradi Mérnök- és Építész-Egylet választmányának és összes tagjainak nevében átadni.

Mig csak élek, szívem mélyében fogom tartani azon napok emlékét, midőn az Aradi Mérnök- és Építész-Egylet tagjai itt tartózkodtak és Barabás országgyűlési képviselő ur oly gyönyörű és megható beszédet tartott Rákóczy sirjánál.

Nagybecsülésém kifejezésével maradok igen tisztelt Elnök urnak

örök hive

Gr. Széchenyi Ödön pása

altábornagy, az ottomán tüzoltó ezred és császári tengerész tüzoltó zászlóalj főparancsnoka.

Az értekezleten ezenkívül Schor Lajos főmérnök előterjesztette, hogy 400 korona felesleg maradt a kirándulás költségeire összeadott pénzből. Ebből az összegből 200 koronát az egyesületnek, 100 koronát az aradi Kossuth-szobor alap számára, 100 koronát pedig a 48-as honvéd egyesület elaggott tagjai részére szavaztak meg.

Barabás Béla dr. a beszámoló alkalmából meleg szavakban mondott köszönetet Schor Lajos főmérnöknek ama fáradhatlan buzgalmaért, melylyel a nagyszerűen sikerült kirándulást rendezte. Egyben a kirándulásban résztvevő egyesületi tagok nevében pompás emléktárgyat nyújtott át Schornak.

HIREK.

Mangra és Solymosi.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Mangra Vazul nagyon jó barátságba keveredett Solymosi Elekkel, a színészszel. A huszszu Solymosi, a budapesti Népszínház kuplé-énekese felcsapott újságírónak s e minőségében rájött, hogy Mangra a legnagyobb magyar széles e hazában. Meg is írta ezt már vagy huszszor.

Változatosság kedvéért most aztán Mangra Vazul fogott tollat, agyondicsérte az ő színészpatronusát és megköszönte neki, hogy érdekében olyan önzetlenül működik. Megolvasható ez az ékes levél csaknem minden ma érkezett budapesti lapban.

A fővárosban időző politikusok — mint tudósítónk jelenti — Solymosi cikkeit kacagva olvassák, s csodálkoznak, hogy akad magyar lap, melyben a Mangra Vazul érdekében írt Solymosi-féle stillgyakorlatok napvilágot láthatnak. Egy beavatott országgyűlési képviselő ma tudósítónk előtt a Solymosihoz intézett és

szerteszét publikált Mangra-levéllel kapcsolatosan a következőket mondta:

— Kizártnak tartom, hogy Magyarországon akadjon józan ember, aki a Solymosi-féle firkalmányoknak egy szemernyi fontosságot is tulajdonítana. És nagyon rosszul állhat Mangra ügye, mikor arra szorul, hogy egy kupléban utazó színész felcsap védőjének, s abban a kéjes tudatban ringatózik, hogy ő voltaképpen nem is színésznek született, hanem politikusnak, vagy legalább is publicistának. Az a levél, melyet Mangra Solymosihoz intézett, s a melyet az alábbi ur jónak látott azonnal publikálni, nem egyéb, mint reklám Solymosi Elek urnak, akinek, úgy látszik, az utóbbi időben azon olthatatlan vágya támadt, hogy nevét minél gyakrabban olvashassa a lapokban. Kár minden további szót ebben az ügyben vesztegetni! Mangra marad, aki eddig volt és Solymosi ur is csak kupléénekes marad. Ne ultra crepidam!

A szép „Helén” szerencséje.

— Aradi leányból lord felesége. —

Arad, július 8.

A szép Helént tulajdonképpen Grünbaum Reginának hívják, de nem találta megfelelőnek a nevét s Helénre változtatta.

A nevezett hölgyet Aradon nagyon sokan ismerték. Mindenkinek feltűnt érdekes szépsége, melyben sűrűn gyönyörködhetek azok, akik az aszfaltot járják. A magas, pompás termetű, fekete haju zsidó leány egy aradi fiatal tanár társaságában volt látható s az érdekes párról igen sokat beszéltek annak idején.

A Központi szállóban lakott a hölgy, aki délelőttönként sok bámulót vonzott az ablaka alá, honnan nagyon is reggeli öltözetben szokta a város korai forgalmát szemlélni.

Többször hetekig nem volt látható és ez is hozzá tartozott a regényességhez. Végre egyszer eltűnt Aradról. Néhány esztendő telt el azóta s most ismét szóba került Grünbaum Regina neve. Ami szóba hozta, nem kevésbé érdekes dolog. A szép leányt egy gazdag angol lord megszerette és feleségül kérte.

Troubit I. E. a neve a lordnak, ki Budapesten ismerkedett meg a télen a hölgygyel. Az esküvőt Londonban tartják meg, mihelyt az előzetes formákon túl lesznek. A názassági hirdetés már meg is jelent. A nagyváradi rabbiság adta ki, felhíván mindenkit az esetleges házassági akadály bejelentésére.

A kihirdetéshez azon a réven van köze a nagyváradi rabbiságnak, hogy Grünbaum Regina Nagyváradon született. Ott lakott aradi tartózkodása előtt is.

— A pénzügyigazgatóság új titkára. Mint értesülünk, Benczedy Lajost, az aradi pénzügyigazgatóság segédtitkárát a pénzügyminiszter pénzügyi titkárrá nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap legközelebb hozni fogja. A pénzügyigazgatóság tisztviselő körében őszinte örömmel fogadták ezt a megérdemeit kitüntetőt, annál is inkább, mert ez a teljes jóvátétele azoknak a kellemetlenségeknek, melyekben része volt Benczedynek, mikor az aradi pénzügyigazgatóságnál felmerült szabálytalanságok miatt Köcsön Lajos ismeretes vizsgálatát tartotta. Benczedy korrektsége különben már a vizsgálat befejeztével kiderült.

— A város közgyűlése. Aradváros törvényhatósági bizottsága holnap, szerdán délután négy órakor tartja havi közgyűlését. A tárgysorozat pontjai közül kilencedik a tanítóképző intézet, ügye, melynek fontossága kívánatos teszti, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai minél nagyobb számban vegyenek részt a közgyűlésen.

— **Értekezlet az új képviselőházban.** Az új parlamenti épületben, mint budapesti tudósítónk táviratozza, ma értekezlet volt az új parlamenti elnöki és irodai helyiségek berendezése tárgyában. Az értekezletet Ney Béla építészeti tanácsos hívta össze és részt vettek azon: Andor Gyula elnöki tanácsos, Csávossy Béla háznagy, Desseuffy Arisztid háznagyi titkár, Thassy Károly irodaigazgató és Kuffer Béla könyvtáros. Az értekezleten a telefonok elhelyezését és az irodák berendezését, valamint egyéb technikai dolgokat beszéltek meg. E helyiségeket a megállapodás szerint rövidesen berendezik, s azután az irodák is megkezdik a költözködést.

— **Mangra püspöksége.** A *H—k* írja: Hire jár, hogy Wlassics Gyula közoktatásügyi- és vallásügyi miniszter azért járt a napokban Rátóton Széll Kálmán miniszterelnöknél, hogy megállapítsa vele azt az álláspontot, melyet a kormány elfoglal *Mangra* Vazul püspökségének megerősítése ügyében.

— **Bur tábornok Budapesten.** Fővárosi tudósítónk táviratozza D'Otton bur tábornok, *Botha* vezérkarának volt főnöke ma Budapestre érkezett. A bur vezér valamelyik kárpáti fűdőhelyen szándékozik gyógyulást keresni. Meghatva beszél a magyaroknak a burok iránti rokonszenvéről s oda nyilatkozott, hogy még nincs elveszeve a burok ügye, eljön még a leszámolás napja...

— **A cár keresztapasága.** A berlini lapok, mint egy sürgöny jelenti, azt a hirt kapták Rómából, hogy a cárt itt vendéglátásra várják. Azt reménylik, hogy a cár az olasz királyi pár legifjabb gyermekének keresztapja lesz.

— **Az aradvárosi adókievítő bizottság** i. é. július hó 10-én d. e. 9 órától a cirok-kereskedő, cukrász, cukorka-gyáros, cukorka kereskedő, divatkereskedő és dohánytözsdészek III. oszt. kereseti adóját fogja tárgyalni.

— **Tüntetés egy ezred jubileumán.** Kolozsvárott, mint sürgönyzik, ma ünnepelték az 51-ik gyalogezred kétszázéves jubileumát. Ebből az alkalomból nagy ünnepélyességet rendeztek. A tisztikar testületileg tisztelgett *Roz* tábornoknál. Este lampiónos szerenád volt. A lampiónos menet megállott *Wörkné* zászlóánya, a tábornok és a hatóságok vezetőinek háza előtt. A szerenád alkalmával az ifjuság tüntetést rendezett. *Béldi* Akos főispán, a tábornok és *Majláth* Gusztáv püspök lakása elé vonult és elénekelt a *Kossuth nótát*. A tüntetés eleinte nagy zavart idézett elő, később azonban elsimult a dolog és tovább folyt a jubileumi ünnep. Befejezőül banquet volt és hangverseny.

— **Érdekes miniszteri leirat.** A belügyminiszter tudvalevően Szabadka város főtisztviselői ellen fegyelmi vizsgálatot indított. Az ezt elrendelő leiratban rendkívül érdekes kijelentések vannak, amelyek világot vetnek a tömeges fegyelmi alá helyezés okaira. Elsősorban azt állapítja meg a leirat, hogy a példátlan rendellenességek előidézéséhez maga a képviselőtestület is hozzájárult, szokásává vált a tárgyalagos bírálat helyett a személyek irányzatos támadása és védelme. De a bajoknak közvetlen és főokozóit — mondja a leirat — a tisztviselőkben kell keresni, kiknek körében a pontosság, szorgalom, lelkiismeretesség, kötelességtudás, ügyszeretet és buzgalelem nem fejlődött ki oly mértékben, miként azt a közszolgálat érdeke megkívánta volna. Érdekes a miniszternek az a kijelentése, hogy a bajok egyik oka a tisztikarnak általában csekély javadalmazásában is kereshető; ez is azonban részben a polgármestert terheli, mert elmulasztotta a kezdeményező lépéseket megtenni. A tisztviselők így a rossz javadalmazás, s az erélytelen vezetés által mintegy beleneveltettek a könnyelműségű gazdálkodásba: utiköltségekre s napidijakra nyert előlegeket idejében nem számolták el; s jutal-

mazták őket olyankor, mikor ennek épp ellenkezője lett volna helyén. Érdekes tükörképeket is felsorol a leirat a város közigazgatásából. Így leírja pl. hogy ifjú *Vojnits* Máté főügyész még 1885-ből 393 kor. vadászati bérlettel tartozik; hogy a tisztviselőknél még az 1900. évi zárszámadás szerint 72 ezer korona van kint utazási és napdiji előlegek gyanánt, elszámolatlanul. Csak maga *Vojnits* Félix elhalt főjegyző halálakor 6278 korona előleg elszámolásával volt hátralékban.

— **Friss Ujságok harca.** Az aradi krajcáros hírlapirodalom történetében véres betűkkel lesz megírva a mai nap. Az történt ugyanis, hogy ma két „Aradi Friss Ujság” jelent meg az utcán, két különböző szerkesztő és kiadó nevével. A két egyforma című ujság csak annyiban különbözött egymástól, hogy az egyikre ökölnyi betűkkel rá volt nyomva:

Ez a valódi Aradi Friss Ujság!

És ebben az utóbbiban „Orvtámadás” címen *Székely* Viktor budapesti lapkiadó azt vitatja, hogy az „Aradi Friss Ujság” tulajdonjoga az övé, melyet *Steinfeld* Lajos el akar venni tőle, aki e célból egy másik fővárosi lapkiadó-vállalattal lépett összeköttetésbe, ami szerinte a kijátszással egyértelmű.

Az erősen személyeskedő, súlyos sértéseket tartalmazó közleményre *Steinfeld* Lajos egy nyilatkozatot tett közzé ma az *Aradi Esti Lap*-ban, melyben magának vindikálja az „Aradi Friss Ujság” tulajdonjogát, s kijelenti, hogy úgy, mint ma reggel tette, ezután is meg fogja jelenteni lapját, mert *Székely* Viktorral megszakította ugyan az összeköttetést, de talált egy más vállalkozót, aki lapjának budapesti részét szállítja. Az „Aradi Friss Ujság” név pedig kizárólag az ő lapját illeti meg, amit okmányokkal is bizonyítani tud.

Holnapra pedig megjelenik megint mindkét lap — bár némileg eltérő címmel — és puskaporos hangú nyilatkozatok, meg támadások között fogják folytatni a vitát, hogy melyik is tulajdonképpen a valódi Aradi Friss Ujság.

— **Betörés a kurticsi postahivatalba.** *Kurtics*ről, amint lapunknak írják, napirenden vannak a betörések. Az elmúlt éjszaka *Iszbravnik* Liviusz kereskedő lakására hatoltak be, az ablakon át, s 168 korona készpénzt és nagyobb mennyiségű árut elloptak. Az előző éjjel a kurticsi postahivatalban próbáltak az ismeretlen betörők szerencsét. A postamester távol volt, s a helyettese, aki az iroda mellett levő szobában aludt, a Wertheim-szekrény fészegetésének zajára felébredt. Nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem segítségért kiáltott, s az ablakon át néhányszor kilőtt. Az alatt a betörők az ablakon át elmenekültek, anélkül, hogy valami kárt tehettek volna. Ugyanazon éjjel *Heinrich* Augusztus óvónő lakására akartak betörni, de egy arra haladó kocsi zörgésének zajára elmenekültek.

— **Chamberlain betegsége.** Londonból táviratozzák: *Chamberlain* gyarmatügyi miniszter orvosai este 11 órakor azt jelentették, hogy a miniszternek sepe van a homlokán. Fájdalma most nincs. Általános állapota jó. Rázkódást nem szenvedett. A gyarmatügyi miniszterium közlése szerint a miniszter legalább két napig képtelen lesz hivatalos teendőit végezni. Azt hiszik, hogy a sebesülés úgy történt, hogy a mikor a kocsi lökést kapott, az elül lévő felhuzható ablak leesett, a miniszter pedig ugyanakkor előrebukott, úgy, hogy homlokával összetört az ablakot.

— **Pozsony város hazafias határozata.** Pozsony város hétfői közgyűlésén hosszú vita után a magyar ipar érdekében egyhangulag elhatározták, hogy nyilvános pályázat útján való be-

szerezéseknél kizárólag honi gyártmányokat és anyagokat fognak felhasználni és műszaki vállalatoknál kizárólag hazai szakembereket alkalmaznak. A közgyűlés ezt kötelezőleg kimondta és elhatározta, hogy hasonló határozat hozatalra fogja a többi magyar városokat is felszólítani.

— **Jegyző képesítés.** A szombathelyi közgazgatási tanfolyamot június hó 26-án fejezték be. Az államvizsgákat tegnap tartották meg s itt egyhangú képesítést nyert *Osztér* Nándor ujszentannai segédjegyző, *Osztér* János ujszentannai községi bíró unokaöccse.

— **Tihany Irma Stourdza hercegné.** A Sopronban megjelenő „Neue Zeitung”-ban olvassuk a következő érdekes adatokat: *Tihany* „kisasszony” a fogház unalmát szívesen elüzi élményeinek elbeszélésével, melyek nyomára a vizsgálati jegyzőkönyvekben lehet bukanni. Ime az egyik epizód: Azt írták a lapok, hogy *Tihany* Irma háziura, az öreg *Chlumetzky* báró révén kötött ösmeretséget Bécs legtöbb előkelőségével. Ezen a réven ismerkedett meg a mi jeles poétánkkal, báró *Dócy* Lajossal is. *Tihany* Irma erről a következő vallomást diktálta jegyzőkönyvbe: *Dócy* udvari tanácsoshoz úgy vélttem a legkönnyebben hozzáférközni, ha minél nagyobb elragadtatással beszéltem az ő vigjátékáról. „Ismeri az én „Csók”-omat?” — kérdezte *Dócy*. Én a leghódítóbb mosolygással feleltem: „És ismeri excelenciád az én csókomat?” A báró szemében barátságos fény vilant meg s így felelt: „Ugy látszik, hogy az ön Superbe-pensionjában ön a leginkább superbe hölgy.” Az öreg *Chlumetzky* csak titokzatosan mosolygott hozzá... A másik epizód a következő: „Az én férjemet *Sturdzának* hívják, beszéli a szép *Irma*. Előbb *Stourdza* volt a neve s az ösmeretes előkelő bojár családból való. A neve módosítását a család hercegi ága szorgalmazta. A *Stourdza* hercegek, mint minden román, nagy magyargyűlölők s halálosan gyűlöltek engem is, a magyar leányt, sőt megvetették a férjemet is, amiért nőül vett s a neve módosítására kényszerítették. Ha én *Freiler* *Irma* nevemet nem magyarosítottam volna meg, ő még ma is a *Stourdza* hercegi nevet viselhetné s a családja talán máig se tudná, hogy én magyar vagyok. Sőt az én 60.000 rubelem se veszett volna oda, pedig ma ugyancsak elkelve.

— **Halálozás.** *Korok* Antalné szül. *Raidner* Agosta életének 59-ik s házassága 34-ik évében Aradon elhunyt. Temetése ma délután ment végbe nagy részvétellel.

— **Egy család életveszedelemben.** Egy bátor csendőr derék bravurjáról ír kurticsi tudósítónk. Tegnap este 9 órakor kigyuladt *Varsándán* *Dániel* községi rendőr háza, és istállója. Hogy nagyobb tűzveszedelem nem lett belőle, csak annak köszönhető, hogy a tűz idején szélcsend volt. A kárvallott rendőr kétségbeesését fokozta, hogy neje, két gyermeke és anyósa az égő házban volt. Talán oda is vesznek, ha *Baranyai* *Imre* csendőr nem hatol az égő falak közé, a honnét az ölben hozta ki a veszedelemben forgó családot. A leégett ház biztosítva volt.

— **A Köröstől a tengerig.** Majdnem olyan merész és érdekes utra határozta el magát egy nagyváradi úri társaság, a minőt legfőleg *Jules Verne* híres-nevezetes *Fogg* *Fileásza* cselekedett meg. A nagyváradi expedíció ugyanis egy 8 és fél méteres dereglyén le akar hajózáni a Körösről a Tiszára, a Dunára és innen a Fekete tengerig. A társaság nagy előkészülettel indul az utnak az erős dereglyén. A dereglye orrán lesz felhuzva egy Nagyvárad város színeit viselő zászló, a dereglye másik végén pedig nemzeti zászló fog lengeni az ország címerével. A bravuros kirándulás legnagyobb érdekessége az, hogy ehhez hasonló vakmerő csolnak kirándulás még Magyarországon nem történt. — A kiránduláson a következők vesznek részt: *Komlóssy* *József* gazdasági ta-

nácsos, Knap Sándor, dr. Kazay Kálmán orvos. Nyiri Béla ügyvédjelölt, Knap Lajos joghallgató. Nyilassy Károly tanár, Rácz Andor joghallgató, Szücs János városi fogalmazó. Az indulás 12-én hajnali 3 órakor fog történni.

— **Tisztviselők szabadságon.** Az előkészítő tanácsülés ma foglalkozott három szabadság iránti kérvénnyel. Ifj. *Nachtnébel* Odön mérnök, *Urbányi* Béla főpénztárnok és *Stankovits* Milos tűzoltóparancsnok kértek hat-hat heti szabadságot. A tanács javasolja a szabadságidő megadását.

— **Athelyezés.** A földmívelésügyi miniszter *Abafi* Gyula aradi jószágigazgatósági számvizsgálót a miniszteri számvevőséghez rendelte be szolgálattételre, míg az aradi államjószágigazgatóság számvevőségének főnök-helyettesi teendőivel *Koncz* József miniszteri számvizsgálót bízta meg. *Koncz* József nagy szaktudású és hivatalos körökben nagy tekintélynek örvendő hivatalnok, akit a múlt évben Aradról vittek fel a fővárosba.

— **Az egészséges helyett a beteget.** Erdekes dolog történt ma az aradi kir. ügyészségnél. Beállt *Hegedüs* Mihály almáskamarási gazda, kinek a fia hat hónapi börtönt ül. Azért jött az öreg, hogy a mezei munka idejére kiszabadítsa fiát. Mikor előadta, hogy mit akar, kérielve fejezte be:

— Tessék haza engedni csak öt napra legalább. Van nekem egy beteges fiam, aki nem tud dolgozni. Beállítom helyébe azt.

Az öreg kérését természetesen nem lehetett teljesíteni.

— **Az öngyilkosságok városa** jelenleg Debrecen. Három hét alatt *tíz öngyilkosság* történt ott. A legutolsónak áldozata *Dabóczy*, volt csendőr, kefégyári asztalos, ki szeretőjével, *Szabó* Eszterrel együtt ment a halálba. Előbb agyonlőtte a nőt, azután maga ellen fordította fegyverét. Mindketten azonnal meghaltak.

— **Jegyzőválasztás.** *Ujfalu* községben ma töltötték be a községi jegyző-állást. Nagy többséggel *Panajóth* Sándor lippai segédjegyzőt választották meg jegyzővé.

— **Halál a tennispályán.** Kispesten tragikus módon halt meg *Horváth* Lajos vállalkozó. Tegnap családjával a tennispályán szórakozott s éppen vidáman folyt a játék a mikor valami üzleti dologban hazahívták. Horvát kurtaszáru pipával a szájában elszetett, de a sima aszfalton megcsuszott s elvágódott. A pipa szára beleszaladt a szájába s *keresztüldőfte a gége falát*. A szerencsétlen ember rövid idő múlva meghalt.

— **Öngyilkos nyoszolyóleány.** Megrendítő eseményről értesítenek Perlakról. *Novák* Regina hajadon, nyoszolyóleány volt barátnője esküvőjén, a lakodalmat követő reggelen agyonlőtte magát szülői lakásán. A lakodalom folyamán semmit sem árult el sötét szándékáról s a legjobb hangulatban töltötte az éjjelt a mulató társaságban. Mikor azután a násznép szétszort s négy órakor ő is hazatért, abban a fehér ruhában melyben virágokkal feldiszitve az esküvőn részt vett, szobájában a pamlagon ülő helyzetben szíven lötte magát. A revolvért, melyből két lövést lőtt ki, ismeretlen helyen szerezte be. Három levelet hagyott hátra, melyeket öngyilkosságát megelőzőleg írt meg. Az egyiket a főszolgabíróhoz címezte, feltárva benne öngyilkosságának okát, hogy tetteivel szüleinek kellemetlenséget ne szerezzen. A másikat szüleinek írta, hogy tőlük bocsánatot kérjen. A harmadikat az odavaló őrsparancsnokhoz intézte. Az utóbbtól elbucszuk azzal, hogy mert felesége nem lehet, ily módon kellett megválnia életétől.

— **Gyilkos pappgazdasszony.** Véres esett tartja izgalomban Novoszelő község lakosait, a hol — mint nekünk írják — *Jovics* Ilia odavaló szerb papot kirabolták és meggyilkolták. *Jovics* Ilia hatvan éves öreg özvegy ember volt. Minthogy felnőtt fia távol vannak, a háztartás vezetésére egy *Miladinovics* Milica nevű asszonyt tartott a háznál mint gazdasszonyt. Az öreg pap gazdag ember volt; az idei buza-

termését e napokban adta el, a miért 1400 korona előleget kapott, de azonkívül is volt a háznál pár ezer forint készpénz, mert a templomalapot is ő kezelte. Vasárnap virradóra *Jovics* csot átmetszett nyakkal halva találták az ágyban nagy vértócsában, gazdasszonyát pedig a másik szobában megkötözve. Az asszony előadta a csendőrségnél, hogy éjnek idején rablók törtek be a házba, akik őt lekötözték az ágyban, de hogy az urával mi történt, azt csak reggel tudta meg, a mikor kiszabadították. A megindított nyomozás csakhamar kiderítette, hogy a gyilkosságot *Verelics* Gyuró odavaló parasztleány követte el, aki szerelmi viszonyt folytatott a gazdasszonnyal. A gyilkos bevallotta, hogy az asszony bízta fel őt a gyilkosságra. A gyilkosság estéjén is az asszony eresztette be *Verelics* a pap szobájába és az ágy alatt rejtette el s mikor a gyilkosságot elkövette, a gyanu elhárítása végett az asszonyt lekötözte. Az elrabolt pénzt, 5600 koronát a gyilkosnál megtalálták, akit azután a büntetésével együtt letartóztattak.

— **Párisi szerelem.** Egy nagyon szép párisi színész a napokban egy aranygyűrűt és mellette egy levélkét kapott a következő tartalommal: Kisasszony! Én tizenhét éves vagyok, ön pedig tizenkilenc. En még a gimnáziumba járok, ön pedig a színpad deszkáin gyakorolja uralmát a szíveken. En önt szeretem, egy életre kiható szerelemmel, ön pedig — biztos vagyok benne — kinevet engem ezért a valómásomért. En nem hódíthatom meg önt a jelenben, de a jövő a miénk és én a jövőre táblázom be szerelmemet. Ezt a gyűrűt azért küldöm önnek, hogy ezzel tizenöt év múlva keressen föl engem az élyséében, mert akkor, — ezt én érzem és tudom — a köztársaság elnöke leszek. Időközben pedig gondoljon réám.

A levél alá volt írva és az aranygyűrű eléggé értékes. A szép színész előbb visszaakarta küldeni az ajándékot, később azonban elnelyezte azt az ékszerszekrényében, azzal a megjegyzéssel, hogy: ki tudja...

— **Ló lopás.** Az aradi határból ma éjjel ellopták *Szeccsánszky* Aron aradi gazda két lovát. Az egyik deres szőrű paripa volt, a másik pej kanca. A két lovat *Szeccsánszky* 17 éves fia őrizte s azok békóval lábukon legeltek a mezőn. A fiu elaludt a fűvön s ezalatt valaki elkötötte a két lovat. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Katona-zene.** Holnap, szerdán este 8 órától 11 óráig a Baross-parki kioszkban katonazene lesz.

— **Hálás vevők.** Vásár alkalmával örömmel konstatalta *Porter* Vilmos Nagy Áruháza Aradon a szabadság-téren, hogy az általa bevezetett cipők mennyire beváltak a használatban. Mert az illető vevők annyira meg vannak elégedve ezen valódi kézi gyártmányu cipőkkel, hogy másoknak is ajánlották a céget, melynek cipővevői ezáltal nagy mértékben megsaporodtak. Jelenleg újból alkalom nyílik fölötté jutányos, bevásárlásra *Porter* Áruházában egy nagy készlet férfi, női és gyermek sarga cipő lesz eladva, ugyszólván beszerzési áron.

— **T. üzletfeleink szíves tudomására** hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Egy válópör izgalmai.

(A mérnök-tesztő és a felesége.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

A budapesti büntető bíróság előtt ma egy válópör izgalmas részletei tárultak föl. Igaz, hogy ami benne a legregényesebb lenne, többnyire mese és állítólag a válást megakadályozni akaró férj koholmánya.

Néhány év előtt P. K. Károly, aki akkor *akadémiai festő*, majd utóbb *mérnök* címet használt, egy fiatal leánynak udvarolt és pedig si-

kerrel. A tapasztalatlan leány a zárdából, ahol neveltették, hirtelen távozott s atyja akarata ellenére lovagjának feleségévé lett. De a házasság igen balul ütött ki. Az asszonyka nagyot csalódott s meg kellett csakhamar azt is tudnia, hogy férje, ki a legkönnyelműbb életmódot folytatta, se nem festő, se nem mérnök.

Tetézte a boldogtalanságukat egy gyermeknek a születése. Mert a kis fiu vak, süket és néma volt. Az asszony százszor is elhagyta volna az urát, aki még ütötte-verte is, ha nem nézi atyját. Némán tűrte hát szenvedéseit mindaddig, mignem apja most két éve meghalt. Ekkor aztán megindította a válókeresetet, csak hogy P. K. Károlynak ép most volt legkevesebb kedve a váláshoz, mivelhogy neje örökölt. Próbált hát mindent. Először azt híresztelte neje felől, hogy szerelmi viszonyt folytat a — szobaleányával. Mikor látta, hogy felesége ezzel a váddal keveset törődik, azt terjesztette felöle, hogy egy közönséges szeneslegény a szeretője. Mesélte, hogy a munkáslegénnyel egyszer meg is szökött.

A válópör pedig folyt. Eközben történt aztán, hogy egy fővárosi lapban valóságos rémhistoria volt leírva arról, mint akarta P. né a *süket és néma fiacskáját megmérgezni* s hogy ezért az ügyészség pörbe is fogta. Nincs kiderítve, mint került a lapba bele a rémmese, de az P. K. Károly válókeresetének keretébe volt beleillesztve. Pedig nem is ő indította a válópört, hanem hitvese s a közölt kereset, mely ugyan nevet nem említett, apokrif volt s csak az asszony meghurcolására volt szánva. Többek közt, mintha P. K. Károly mondaná a bírósághoz benyújtott panaszában, ezek állottak benne:

— Mig nóm egyszer Bécsben időzött, valami dobozra akadtam. Leveleket találtam benne s megtudtam e levelekből, hogy feleségem csufosan megcsalt. Egy közönséges szénhordólegénnyel folytat viszonyt, a szobaleány közvetíti köztük a viszonyt. Ez értesítette mindig a legényt, hogy nóm egyedül van, segített engem kijátszani. Egyik levélből rájöttem arra is, hogy nóm gyűlöl, gyűlöli gyermekünket, tőlem válni, a kis fiamtól szabadulni akar. Ugy látszik, ebben is segítségére volt az a nyomorult leány.

Szóba jött ma ez az apokrif beadvány is a tárgyaláson, melyen P. né a férjét két könnyű testisértéssel és két rágalmozással vádolta. Az ura ugyanis *megverte az asszonyt*, mikor Bécsből apja temetéséről hazajött és kijelentette, hogy válni fog s megverte előbb is egy más alkalommal. A rágalmozás vádjai a szobaleánnyal, valamint a szenesemberrel folytatott szerelmi viszonyra vonatkoznak. Együttal P. K. Károly viszonyvadás emelt neje ellen, mert ez egy verekedésük alkalmával őt szintén arcul ütötte.

A tárgyaláson, melyen *Tóth* Ernő királyi táblai bíró elnökölt, a panaszosnő ügyvédjének dr. *Vidor* Jenőnek meghallgatása után P. K. Károlyt 250 korona pénzbüntetésre, esetleg 25 napi fogházra ítélte. Az asszonyt a viszonyvadás alól, noha a becsületsértést megállapították, fölmentették.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A sorrend. —

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1902. évi július hó 9-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydarabok folytatólagos sorrendje a következő:

A tanács javaslatba hozza, hogy:

21. *Czukur* Lászlóval a tölgyfa-anyagok, *Jellinek* és *Schlesinger* céggel a fenyőfa-anyagok szállítása, *Tausig* Dáviddal az alsó Marosparton létesítendő partművek és *Csirkál* Gézával a városi szin- és bérházban levő sörcsarnok előtt építendő kioszk munkáknak elvállalása iránt kötött szerződések: jóváhagyassanak.

22. *Jellinek* és *Schlesinger* cégnek, a nagyváradi-ut jobb oldalán levő falerakóhely, *Sztana* Miklósnak a nagylegelőbeli 90. számú 5 hold, *Bojtor* Jánosnak a gulyalegelőbeli 34. számú 5 hold, *Mikalacsán* Szávának a gulyalegelőbeli 38. számú 5 hold, *Varga* Ferencnek a gulyalegelőbeli 54. sz. 5 hold, *Zsivanyelov* Szávának a gulyalegelőbeli 7. számú 5 hold és *Igaz* Istvánnak, a gulyalegelőbeli 60, 98. és 100. számú 15 hold föld bérletének meghosszabbítása iránti kérvénye: teljesíttessék. 23. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak felebbezése folytán hozott határozat alapján: *Somogyi* Ágoston ny. polg. iskolai tanító nyugdíja 1901. október 1-től kezdve 2200 korona helyett 2358 koronában megállapíttassék. 24. A polgármesternek a *vashid* ügyében betervezett jelentése: tudomásul vétessék s a tanács utasíttassék, hogy ezen ügyet továbbra is éber figyelemmel kísérje. 25. A nyugdíj bizottságok véleménye alapján: özv. *Csik* Jánosné nyugdíja folyó évi július 1-től kezdve a nyugdíj-szabályrendelet 25. §-a alapján évi 740 koronában megállapíttassék. 26. A kiküldött orvosszakértő bizottságnak és a nyugdíj-bizottságnak véleménye alapján: a munkaképtelenné vált *Yeresztes* János rendőrtizedesnek nyugdíja folyó évi július 1-től kezdve a nyugdíjszabályrendelet 1 §. d. és 18. §-ai alapján 464 koronában megállapíttassék. 27. A nyugdíj-bizottságnak véleménye alapján: a nyugdíjszabályrendelet 28. és 29. §§-ai alapján *Varga* Istvánné vámszedő özvegyének nyugdíja folyó évi július 1-től kezdve 550 koronában, 6 gyermekeinek nevelési járuléka egyenként 91 korona 66 fillérben megállapíttassék. 28. A folyó évi május havában elő és leirt állami adók után: községi adóban 18 korona 70 fillér elő, és 199 korona 56 fillér leirtatassék. 29. A *Pocsár* Imre és neje által Miklós-utca 58. sz. emelt új épület után: a 12 évi községi adómentesség megadassék.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Bíróági kinevezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a m. kir. igazságügyminiszter *Seres* Barna aradi kir. törvényszéki aljegyzőt ugyanezen törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

§ **Megszökött szélhámos.** *Petrócy* József tanárnak a neve sűrűn szerepelt az utóbbi években a lapok törvényszéki rovatában. Hol sikasztásért, hol csalásért és magánokirat hamisításért vont a büntető-bíróóság felelősségre a jeles pedagógust, aki nemrég egy aradmegyei családnál is nevelősködött. *Petrócy* az utóbbi években már pályát változtatva, felcsapott újságírónak s spritiszta lapnak lett a szerkesztője. Ebbeli minőségében inkább a kauczióval rendelkező alkalmazottak pénzére gondolt, mint a lap szellemi részére. A budapesti büntető törvényszék már egynéhány bűnügyében marasztaló ítéletet is hozott s most midőn ezen bűntetteket el kellene szenvednie, megszökött. A kibocsátott személyírás szerint *Petrócy* irói néven *Siráki* József, budapesti születésű 35 éves „hírlapíró” erős testalkatú, magas termetű, barnahajú, barna szemű, hesszúkás arcú ember, aki a magyar nyelven kívül még németül és franciául is beszél.

§ **Kedélyes főtárgyalás.** Az aradi törvényszék két fiatal legény bűnügyében kezdte meg ma a főtárgyalást. *Reucz* György és *Tischler* György a nevük s a rendőrségnek évek óta rengeteg dolga volt velük lopásaik révén. Olyan szenvedélyes tolvajok, hogy a kilincset is lelopják, ha más elvonnivaló nem akadt. Egész sereg lopás miatt kerültek vád alá s tegnap törvényszék elé kellett állaniok. *Fabián* Lajos kir. táblai bíró elnökölt, szavazóbírák voltak: *Köller* János és *Földes* János, vádló *Lehrmann* Viktor kir. alügyész, védő *Halmos* Oszkár dr. A vádlottak számos esetben beismerték bűnöségüket. Ezt igazolták a tanúk is, kik légió számra sorakoztak fel. Legnagyobb részük a

rácvárosból került elő s zsbárus, vasalónő, piaci kalmár és eféle mesterségeket vallottak. Nagy derűtséget kellett egy tulkóvér zsbárusnő, aki roppant bizalmasan tárgyalt.

— *Édes tekintetes ur* — mondta az elnöknek — nem emlékszem arra, amit kérdez.

Mikor megkérdezte az elnök, hány gyermeke van, elérzékenyülten válaszolta:

— Van kettő, de már nagyok.

A vádlottakat egyszerűen *händlfogónak* nevezte, ami csirkefogót jelentett nála. A vádlottak maguk is egyre nevettek a mulatságos valóságokon. A tanúk kihallgatásával a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta az elnök.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Félévi kimutatás az aradmegyei takarékpénztár zálogleveleiről

(Az 1876. évi XXXVI-ik törvényzikk 29. §-a értelmében.)

Az 1902. június 30. állomány szerint kitesz:

1. Az intézet forgalomban lévő zálogleveleinek összege K. 2.522,800.—
2. A záloglevelek biztosítékul szolgáló kölcsönök összege K. 2.871,714.89
3. Az ingatlanok értéke, melynek alapján a kölcsönök engedélyeztettek K. 8.467,000.—
4. A záloglevelek külön biztosítékul szolgál ezenfelül a takarékpénztár tulajdonát képező záloglevél biztosítéki alap, mely a következő értékpapirokból áll:
 - 378,700 K. 4°/o-os m. korona-járadék kötvény,
 - 80,000 K. kisbirt. orsz. föld-hitelint. 5°/o-os záloglevél,
 - 25,000 frt = 50,000 K. kisb. orsz. fölh. 4°/o-os záloglevél,
 - 50 db. 10,000 K. n. é. 4°/o-os m. jelz. hitelbank sorsjegy = K. 500,000.—

Arad, 1902. július 8.

Az aradmegyei takarékpénztár igazgatósága.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, július 8.

Az aratási munkálatokra jó idő jár. Serényen folynak a mezei munkák. Egyik helyen még kapálnak, míg legtöbb helyen a kasza működik.

Az aratási eredmény jónak ígérkezik.

A tengeri és dohány esőt kíván.

Silány behozatal mellett alig néhány 100 métermázsa buza és tengeri kelt el nyomott áron.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I ső minőségű 7.40—7.60.

Buza közép minőségű 7.20—7.30.

Tengeri 4.60—4.65.

Rozs névleges jegyzés 6.10—6.20.

Arpa névleges jegyzés 5.00—5.10.

Zab névleges jegyzés 6.00—6.10.

Az irányzat lanyha.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *László* Adolf divatáru kereskedő, *Budapest*. — *Bartl* Valdemár, *Tepitz*. — *Brüll* Alajos, *Prosnitz*. — *Fürst* Samu, *Zala Egerszeg*. — *Holcer* Márton, *Zombor*. — *Weinberg* E. I., *Bukarest*. — *Bruckner* Hermin, *Dux*. — *Gaio* Anna, *Turnau*. — *Höll* Vencel, *Karlsbad*.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 8.

Déltőzsde. Buzakínalat mérsékelt, a vételkérő korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 13,000 métermázsa került forgalomba, tartott áron. Egyéb gabonamérek elhanyagoltak. Időjárás borús.

Zárulat 12 órakor:

Buza októberre	7.26—7.27
Rozs októberre	6.19—6.20
Zab októberre	5.54—5.55
Tengeri júliusra	4.94—4.95
Tengeri augusztusra	5.04—5.05
Tengeri 1903. májusra	5.10—5.11
Repece augusztusra	10.85—10.95

Zárulat 5 órakor:

Buza októberre	7.26—7.28
Rozs októberre	6.19—6.21
Zab októberre	5.54—5.55
Tengeri júliusra	5.04—5.05
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	5.10—5.11
Repece augusztusra	10.85—10.95

Zárulat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	670.25
Magyar hitelrészvény	698.—
Loszámítolóbanc részvény	436.—
Rima-Murányi vasmű részvény	499.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	698.75
Közuti vasut	605.50
Városi villamos vasut részvény	308.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 8. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 98—99 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 106—8 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 104—6 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 103—5 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 108—9 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 107—9 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 105—6 fillérig.

Sertésleltétel. Július 5. napján volt készlet 45,492 darab, július 6. napján főlhajtatott 698 darab, július 6. napján elszállított 580 darab, július 7. napján maradt készlet 45,810 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsde.

Budapest, július 8

Magyar aranyjáradék 4%	120.75
Magyar koronajáradék 4%	97.80
Magyar arany 4 ¹ / ₂ %	119.—
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ %	100.—
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.80
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát szlavin földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	207.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	162.50
Oszták papírjáradék	101.50
Oszták járadék ezüst	101.50
Oszták járadék arany	120.50
Koronajáradék	99.50
1860-iki államsorsjegyek	152.50
Oszták-magyar bankrészvény	1595.—
Magyar hitelbankrészvény	698.50
Oszták hitelbankrészvény	670.50
Oszták-magyar államvasut	698.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.07
Német birodalmi márka	117.32
London	240.05
Páris	95.40

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felől indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.06
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.33
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felől:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felől:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvoat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felől:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felől:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárolag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

NAPIREND.

Július 9. Szerda. Róm. kath. naptár: Anatólia. — Protestáns naptár: Cziril. — Görög-keleti naptár (Junius 26.): Dávid remete. — A nap két 3 óra 56 perckor, nyugszik 7 óra 40 perckor. — A hold két 8 óra 49 perckor, nyugszik 9 óra 44 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-museum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, száraz, zivatarok.

Július 9. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Nyári színház.

Szerdán, 1902. évi július hó 9-én:

A vízözön.

Színmű 5 felvonásban, énekkel és táncokkal. Irta: Csepreghy Ferenc. Zenéjét összeállította: Erkel Elek.

SEMÉLYEK:

Gábor angyal	Gazdi A.	Jonathán	Sarkadi A.
Mámortündér	Mariházi M.	Sára	Tolnainé.
Sziv-király	Répásy G.	Zsóé	Pajor Agnes.
Noé apó	Csiky László.	Lia	Daróczi Ilka.
Szem. fia	Juhász S.	Judith	Garai Ilonka.
Kam. fia	Németh J.	Rachel	Szabó Irma.
Jafet, fia	Győre Alajos.	Egy férfi	Tukorai L.
Azel	Ternyei L.	Pásztor	Abai Gyula.

Kezdete este 8 órakor.

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Irta: Hardy I. D.

[19]

(Folytatás.)

Fitzallan és felesége lehangoltan, hallgatagon törtek haza; a fiatal asszony tudta, hogy mik szoktak a következményei lenni annak, ha valaki a férje akarát és terveit megakadályozta s azért félt a hosszú, magános estétől, melyet a haragos, izgatott férfival kellett töltenie.

Örvendetes meglepetésére azonban Fitzallan ma legalább annyiból jobb hangulatban volt, hogy érzelmeinek nyugodtan adott kifejezést s a rosszul sikerült kísérletről beszélgetett és vitatkozott a feleségével, ahelyett, hogy komoran magába vonult volna s haragjának dühös kifakadásokban nyitott volna utat.

— Megfoghatatlan, — szólt sötét tekintettel — hogy ma szégyent vallottam; egy olyan emberrel, mint ez a fiatal teremtes, aki teljesen a hatalmában van, ez hallatlan dolog. Az a hatás, mely ma ellene volt az enyémmé, sokkal erősebb kell, hogy legyen az enyémmé; nem gondoltam te is, Nazaréna?

— De igen, — felelt a fiatal asszony, — én is úgy éreztem, mintha a te befolyásodat valaki más szakkban tartaná, de azt hiszem, hogy ez csak pillanatnyilag volt így, Gaszton. Jövőre megint szerencsésebb leszel!

— Reményem és mindent meg fogok tenni, hogy el ne veszítsem ezt a sokat ígérő médiumot. A kezelésem idáig valóságosan csodát tett. Csak láttad volna három héttel ezelőtt ezt a szegényt, sápadt teremtést! S most, mikor legjobban folyamatban van a dolog, jön ez az esetben ember és kiveszi a kezemből a hugát.

— Nem hiszem, hiszem hogy egyelőre komolyan gondoljon arra, hogy beszüntesse a gyógykezelést, — felelt Nazaréna csillapítón. — Nem érti, nem fogja fel a kezelése módját s azért fél, hogy rossz következményei lesznek a kicsikére. Ha közelebbről megismerkedik a hipnotikus kúra mibenlétével, akkor majd megmásként látja a véleményét.

— Ah, törődjék a maga dolgával, — mordult fel az orvos.

— Ki tudja, hogy a huga érdekét nem a maga dolgának tartja-e, — szólt jelentősen Nazaréna.

— Ah, Nazaréna, azt akarod ezzel mondani, hogy szerelmes a kicsikébe?

— Hogy ezt mondhasam, közelebbről kel-

lene ismernem Carltont és jobban megfigyelnem, — felelt az asszony. Amennyire most meg tudom ítélni a dolgot, nem mondhatom, hogy már most szerelmes Helénbe.

— De kétségtelen, hogy nagy befolyása van a leányra.

— Tökéletesen igaz; de maga Carlton ezt nem tudja s míg a dolog így marad, neked nagyon könnyű lesz a kezelést Helén javára folytatnod, ha csak jól meg tudod választani az időt.

— Milyen okosan beszélsz, — gunyolódott az orvos. — Az ember azt hinné, hogy tövérl-hegyére ismered a dolgot.

— Ha nem ismerem, akkor neked, aki ismered, még e yéb, alaposabb okaid is lehetnek, melyeket én nem tudok, — felelt a fiatal asszony nyugodtan. Azután szeméit felemelve férjére, komoly hangon kérdezte: — Van tehát még valami különös érdeked ebben a dologban, Gaszton? Carlton Georgeot talán ismered régebbiről?

— Hogy jut eszébe ilyen dolog, — kiáltotta Fitzallan sebesen és elutasítólag. — A minap az állomáson láttam ezt az embert először. Nazaréna nem felelt, de nem hitt az orvos szavainak; tapasztalatból tudta, hogy Fitzallan a szükséghez képest tudott igazat mondani, vagy hazudni. Hogy az orvos maga azt vélte-e, hogy a felesége hisz a kijelentésének: eldöntetlen kérdés marad. Mindenesetre azonban tanácsosabbnak tartotta abbahagyni a beszélgetést. Hogy felesége azt a gyanuját, melynek vele szemben kifejezést adott, senkinek másnak elmondani sem fogja, arról bizonyos volt s azért feltette magában, hogy gondoskodni fog, hogy a felesége soha meg ne tudja, igazatmondott-e ez alkalommal, vagy nem. Nehéz dolog a világot megcsalni, ezt tudta Fitzallan tapasztalatból, de Nazaréna megcsalni még nehezebb volt. Hanem az orvos bizonyos volt felőle, hogy ezt is meg tudja tenni s azért nem volt semmi oka, hogy e tekintetben aggódjék. Semmi bensőbb kötelék nem kötötte őket össze, de abban sohasem volt hiányossága, amit külsőleg megkövetelhetett a feleségétől, ki férjének minden érdekét körömszakadtig képes volt védelmezni.

E különös házasságnak, mely alig volt így nevezhető, a története nagyon rövid volt, pár szóban elmondható. Nazaréna még nagyon fiatal, romantikus hajlandóságú, ábrándos leány volt, mikor megismerkedett Fitzallannal. Karcu, gyöngéd, halvány és véghetetlenül bájos volt, ártatlan mint a liliom s az orvos első látásra beleszeretett. Udvarlásának heves volta felébresztette Nazarénaiban azt a csepp délszaki vért, mely az ereiben keringett s puritán nevelése ellenére is megkövetelte a jogát. Csakhamar a felesége lett Fitzallannak. Aztán következett a kiábrándulás, a csalódás; lassan, de szörnyű biztossággal.

Fitzallan Gaszton szívének szenvedelmé már a mézesbetekben kiégett, ne nem tette Nazaréna életét pusztává és szomoruvá. Ami szerelmét, melynek pedig csak egy lehellet kellett volna, hogy magasra nőjjön, már a csirájában elfojtotta, az az a meggyőződés volt, hogy férjét nem becsülheti, — becsülés tisztelet nélkül pedig Nazaréna számára nem volt szerelem! Már házassága első napjaiban észrevette, hogy férje számára nincs a világon igazmondás; cselekedeteiben és szavaiban egyedül csak a saját érdeke volt a zsinórmértéke s Nazaréna arra a tudatra ébredt, hogy Fitzallannak kétségtelenül nagy szellemi tehetsége és választékos külső megjelenése mély belső romlottsággal és minden gazságra képes karakterrel volt párosulva. Ha ennek ellenére sem tett házasságok két esztendeje alatt semmi olyant, ami az erkölcs szempontjából kifogásolható lett volna, ennek az oka csak az volt, hogy nem nyílt semmi alkalma a gonosz cselekedetre, vagy pedig az, hogy terveit más uton módon is meg tudta valósítani. Mert bármit tett és tervezett, első sorban is a saját maga biztosságára gondolt.

S bár Nazaréna e lesújtó felfedezés ellenére is hűséges, áldozatkész és segítő felesége maradt férjének, kit nem tudott semmire sem becsülni: az orvos éles szeme mégis észrevette, hogy lelke belsejében a felesége elidegenedett tőle s hogy világosan belelátott a kártyába. S nem bocsátotta meg neki, hogy nem teti úgy, mint a többi asszonyok, kik belenyugosz-

nak a megmásíthatatlan helyzetbe. Az is nagyon bántotta, hogy mesmerikus ereje Nazarénaival szemben hatástalan volt, de azt, hogy a felesége hideg nyugalma alatt egy elhibázott élet keserősége lappangott, hogy sem szeretni, sem becsülni nem tuata őt: Fitzallan nem is sejtette.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*

Kedvező idő esetében Katonazene a Baross-kioszkban.

Ma szerdán, folyó hó 9-én

este 8 órától kezdve

a Baross-Kioszkban NAGY

katonai-hangverseny

tartatik válogatott műsorral.

Belépti-díj személyenként 30 fillér.

Kezdete este 8 órakor.

Számos látogatást kér

teljes tisztelettel:

Nagy Lajos,

1028

bérlő.

Árverési hirdetmény.

A néhai Atzél Péter hagyatékához tartozó, az apateleki 254. sz. tjkvben A + 2. sor 614/a hrzi. — az apateleki 403. sz. tjkvben A + 1. sor (823 $\frac{1}{2}$ —824) hrzi. — s az apateleki 404. sz. tjkvben A + 1. sor (824 $\frac{1}{2}$, 825, 226.) hrzi számok alatt foglalt parlag szőlő földek 1902. évi július hó 10-én d. e. 10 órakor a borosjenői kir. járásbírói telekkönyvi hivatalában tartandó bírói nyilvános árverésen eladatni fognak. Az árverési feltételek alólirottnak ügyvédi irodájában (Deák Ferenc utca 40. sz. a.) megteudhatók. Arad, 1902. július 8 án.

Winter Adolf,

ügyvéd, a „Magyar jelzáloghitelbank“ meghatalmazottja.

Zene-estély.

Joó Károly nagyszalontai zenekara

1902. évi július hó 9-ik napján

a Vass-szálloda vendéglő

kellemes

kerti-helyiségében

országos körutja alkalmával

nagy hangversenyt

rendez.

Kérve a nagyérdemű közönség szives pártfogását, maradunk tisztelettel

Joó Károly zenekara.

725—1902.

Hirdetmény.

A csanádi püspökség javadalmához tartozó Makón a „Korona” vendéglő épületében elhelyezett — ez idő szerint Lélek István czukrász által bérelt lak és üzlethelyiség folyó évi október hó 1-től számított további 3, esetleg több évre haszonbérbe adatik. Felhivatnak a bérleni szándékozók, hogy a **folyó évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órakor** Makón a Tisztartósági irodában megtartandó nyilvános árlejtésen a jelenlegi bérösszegnek megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva megjelenni sziveskedjenek.

Makó, 1902. évi július hó 5-én.

Tisztartóság.

1185

Árverési hirdetmény.

Mondorlak és Csicsér község alólírott előljárósága ezennel közhírré teszi, miszerint a Mondorlak, illetve Csicsér község tulajdonát képező vadászati jog, 1903. évi január hó 1-től számított 6 (hat) évi időtartamra, vagyis bezárólag 1908. évi december hó 31-ig, nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Az árverés határnapjául **1902. évi július hó 25-ik napjának d. e. 9 órája** Mondorlak község házához kitűzetik és arra a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a mondorlaki körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt addig is megtekinthetők.

Mondorlak, 1902. évi június hó 28-án.

1168

Milován Valér,

Jegyző.

Nedezsk Demeter,

Tatár Nikolae,

bírák.

A haj eredeti színét

visszanyerjük a **Hajós-féle**

Hajregenerator

hasznalata által. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti színét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény állandóan megmarad. A fehéreműt és fejbőrt nem piszkítja.

Egy üveg ára **60 krajczár.**

Hófehér fogakat egyedül a **Hajós-féle**

Venus Antiseptikus fogpép

hasznalata által nyerhetünk, egy tégely ára **60 krajczár.** (Az üres fogpép-tégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jótállással **ára 90 kr.**

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Egy jó forgalmon

Vegyes-kereskedés

és

korcsma üzlet

Mikalakán

azonnal kiadó.

Bővebbet **Reusz Mór** cégénél Aradon, Boros Béni-tér 12. sz.

1191

TELEFON 184.

Pártoljuk a helybeli ipart! Bettelheim K.

első aradi egyedüli szakszerű mosó- és tisztító müintézete

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

A nyári időnyire felhívom a t. nagyközönséget müintézetemre. Jól felszerelt munkás személyzetemmel párosulva, ama kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmagasabb igényeknek is minden irányban megfelelek. Elvállalok mindenféle mosható női, férfi és gyermek ruhákat, bur kalapot, pi-rere tárgyakat, függönyöket, összes házi ruházatok mosását a legolcsóbb egyezségi árak mellett. Kívánatra háztól elvitetem és haza küldöm.

16937—1902. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Írásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni következő tatarozási munkálatokra:

I. Magyar-Pécskán a kincstári ispánságnál **1902. évi július hó 21-én d. e. 10 órakor.** Az ispánlak és tartozékainak helyreállítása, kikiáltási összeg 392 kor. 64 fillér.

II. Lippán a kincstári ispánságnál **1902. évi július hó 22-én d. e. 10 órakor,** az ispánlak és tartozékainak helyreállítása, kikiáltási összeg 730 kor. 38 fillér.

III. Temes-Rékáson a kincstári ispánságnál **1902. évi július hó 24-én d. e. 10 órakor.** Az ispánlak és tartozékainak helyreállítása, kikiáltási összeg 731 kor. 54 fillér.

IV. Dentán a m. kir. kincstári ispánságnál **1902. évi július hó 25-én d. e. 10 órakor.** Az ispáni lak és tartozékainak helyreállítása, kikiáltási összeg 1429 kor. 51 fillér.

V. A nagy-nyedí m. kir. adóhivatalnál **1902. évi július hó 28-án d. e. 10 órakor.** A szász-csanádi lakóház kijavitása, kikiáltási összeg 1989 kor. 56 fillér, és a szász-csanádi magtár kijavitása, kikiáltási összeg 1933 kor. 15 fillér.

Aradon, 1902. évi június hó 30-án.

1177

Magyar királyi államjóságigazgatóság.

(Utánnymat nem díjaztatik.)

1941—1902. közig. sz.

Világos község előljáraitól.

Árverési hirdetmény.

Világos község tulajdonát tevő téglá és cserép égetési jog 10 egymásután következő évekre **f. hó 11-ik napján d. e. 9 órakor** Világos község székházánál szóbeli árverés útján haszonbérbe fog adatni írásbeli zárt ajánlat kizárása mellett.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Világos, 1902. évi július hó 7-én.

(P. H.)

1184

Török János,

községi főjegyző.

Lazaresk Miklós,

községi bíró.

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: **Dr. HECHT.**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsíro-odás, vészegénység, szivbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvizgyógymód, villamfény-, moór-, szénsavas, villamos fürdők, massage, belégzések, villamozások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage.

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Négy felső osztályt

kiünő sikert végzett izr. leány jobban házbán, Aradon vagy vidéken alsóbb osztályu gyermekeket óhajt oktatásban részesíteni. Cim S. Szidónia Piski-telep 68. 1190

Kiadó

szép saroküzlethelyiség, legnagyobb forgalmu helyen. Czim a kiadó-hivatalban. 1198

Kossák József

cs. és kir. udvari fényképezésnél

két jó házból való fiu

tanulóul

felvétetik. 1192

TELEFON 43

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban megvétetnek, vagy be-cseréltetnek.

„BORSZÉK.”**Borszék gyógyfürdőbe utazásra!**

Évek óta kiismert legjobb és a legkényelmesebben berendezett

4 ülésű „Landauer-kocsi” fogatokat

mérsékelt árban megrendelhetni elindulás előtt 3—4 nappal előre

Miklós GÖRÖG fogatok tulajdonosnál

Szász-Régenbe.

Közlekedés: Julius 1-től kezdve, naponta 2 kocsit. Ind. Szász-Régenből reggeli 7 óra vonattól Ratosnyán megebédelve, Ó-Topliczán lóváltással, este 7 órakor Borszékbe érkeznek.

Sürgöny czim:

„GÖRÖG Landauer” Szász-Régen.

1335—1902. sz.

Draucz község előljárástól.

Hirdetmény.

Alulírott községi előljárástól közhírré teszi, hogy Draucz község határában f. évi június hó 29-én 1 drb. 5 évesnek látszó sárgaszőrű meddő tehén, melynek hátán fehér csik húzódik végig, farka kesely s mely 70 (hetven) koronára lett becsülve, bitangságban találtatott.

Mely körülmény azzal tétetik közé, miszerint fentebb leirt állatot igazolt tulajdonosa a felmerült költségek kiegyenlítése után alulírott előljárástól átveheti; az esetben pedig, ha a tulajdonos 20 napon belül az állat átvétele végett nem jelentkeznék, úgy az az 1894. évi XII. t.-cz. 107. §-a értelmében f. év július hó 27-én d. e. 10 órakor Drauczon a község házában meg tartandó nyilvános árverésen fog eladatni.

Drauczon, 1902. évi július hó 4-én.

Muzsai Géza,
körjegyző.

Popovics Onucz,
bíró.

1857—1902. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A m.-radnai kir. járás bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Viktória tak. és hitelintézet végrehajthatónak, Popa Györgyné szül. Szücs Szimziana dumbrovczai lakos végrehajtást szenvedett elleni 400 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében, a m.-radnai kir. járás bíróság területén lévő, a dumbrovczai 193. sz. telekkönyvi A. I. rsz. 423—424. hrzi számú házra 402 koronában, ugyanezen tjkvi A. + 1. rsz. (419—420.) hrzi sz. házra 396 kor., a dumbrovczai 19. tjkvi A. I. 1. rsz. (89—40.) hrzi sz. egész házra 320 kor., s az u. e. tjkvi A. I. 2—8. rsz. 448., 533., 706., 789., 1187. (1281—1282.) és 1883. hrzi sz. a felvett külsőségekből Popa Györgyné sz. Szücs Szimzianát illető 1/3 részére 450 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi augusztus hó 15-ő napján délelőtt 10 órakor Dumbrovcza község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 42 kor. 20 fill., 89 kor. 60 fill. 32 kor., illetve 45 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3833. sz. a kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt M.-Radnán, 1902. évi április hó 30-ik napján.

A kir. járás bíróság telekkönyvi hatósága.

1188

Polgár,
kir. albiró.

3570—1902.

Világosi járás főszolgabírájától.

Árlejtési hirdetmény.

A zimánd-ujfalu—szent-anna—szinityei közlekedési közut mult 1901. évi és folyó 1902. évi fentartási szükségletei czimén előirányzott munkálatokra, nevezetesen:

1. 980 garmad rostált kavics a 0—1. és 4—16. km. közötti utszakaszon való kiszállítására;
2. 400 garmad tört kőnek az utvonal 16—18. és 20—22. klm. szakaszán való kiszállítására;
3. 8000 folyóméter árkolásra a 4—6. és 20—22 klmétek között — zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtést hirdetek.

Az említett munkálatok kiszállítási árát az utbizottság összesen 18200 összegben állapította meg, és pedig:

1. 980 garmad rostált kavicsra	9800 kor.
2. 400 garmad tört kőre	7600 kor.
3. 800 flm. árkolása	800 kor.

Megjegyeztetik, hogy külön lehet vállalkozni a kavics és külön a kő kiszállítására.

Az árlejtés 1902. évi július hó 15-én d. e. 9 órakor Uj-Szent Annán a község székházánál fog megtartatni. Mely árlejtésre a vállalkozni szándékozókat 10%-os készpénz vagy óvadékképes értékpapirbeli óvadékkal ellátva azzal hívom meg, hogy a zárt ajánlatokhoz az óvadéknak Uj-Szt.-Anna község pénztárába történt befizetését igazoló nyugta csatolandó s hogy továbbá az árlejtés egyéb feltételei vezetésem alatti hivatalnál a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Világos, 1902. évi július hó 5-én.

Páris Gábor,
főszolgabíró.

1187

Nagyszebeni Földhitelintézet.

A legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk jelzálogkölcsonöket

30%, 38 és 40% évi visszafizetésre (amortizálóra) fél éves részletekben, melyekben egy a kamat, mint a tőke törlesztése befoglaltatik. A kölcsönök készpénzben a záloglevelek teljes névértékben fizettetnek ki.

A kölcsönök közvetítését eszközöl megbízottunk

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

Hivatkozva a fenti hirdetésre. kérem a t. jelzálog kölcsönt kereső közönséget, hogy úgy mint eddig. továbbra is bizalommal forduljon ügyeivel hozzám, elvem mindenkor a közönség szolid kiszolgálása volt s marad is

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, díjazásom utólagos.

Tisztelettel

SZÜCS F. VILMOS

Ingatlan és földhitel kölcsönintézet

1025

Arad, Boros Beni-tér 22. sz. (Spielmann-ház) I. emelet.
